

Prenumerata wynosi: Kwartalnie 4 kor. — 4.25 Mrk. — 1 Rbs. 80 kop.
z przesyłką pocztową 2 Rbs. 60 kop. Półrocznie 8 kor. — 8.50 Mrk. — 3 Rbs.
60 kop., z przesyłką pocztową 5 Rbs. 20 kop. Rocznie 16 kor., 17 Mrk. —
7 Rbs. 20 kop., z przesyłką pocztową 10 Rbs. 40 kop.

Wychodzi każdej soboty.

Redakcja i administracja **KRAKÓW XV.**
Nowowiejska 93 (dom własny) Telefon Nr. 479.

W Ameryce: Półrocznie 2 dol. 25 cts. — Rocznie 4 dol. 50 cts.

Ceny ogłoszeń: za wiersz jednoszpaltowy petitowy 20 halerzy — na ostatniej
stronie lub w miejscu specjalnie zastrzeżonym 28 halerzy.

Główny skład na Królestwo Polskie w Biurze G. Ungra, w Warszawie, Aleja Jerozolimska 78.

Prenumeratę przyjmuje Biuro UNGRA w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 78, oraz wszystkie księgarnie tak w Warszawie jak i na prowincyi.

Numer pojedynczy 32 halerzy, — 15 kop. — 32 fen. —

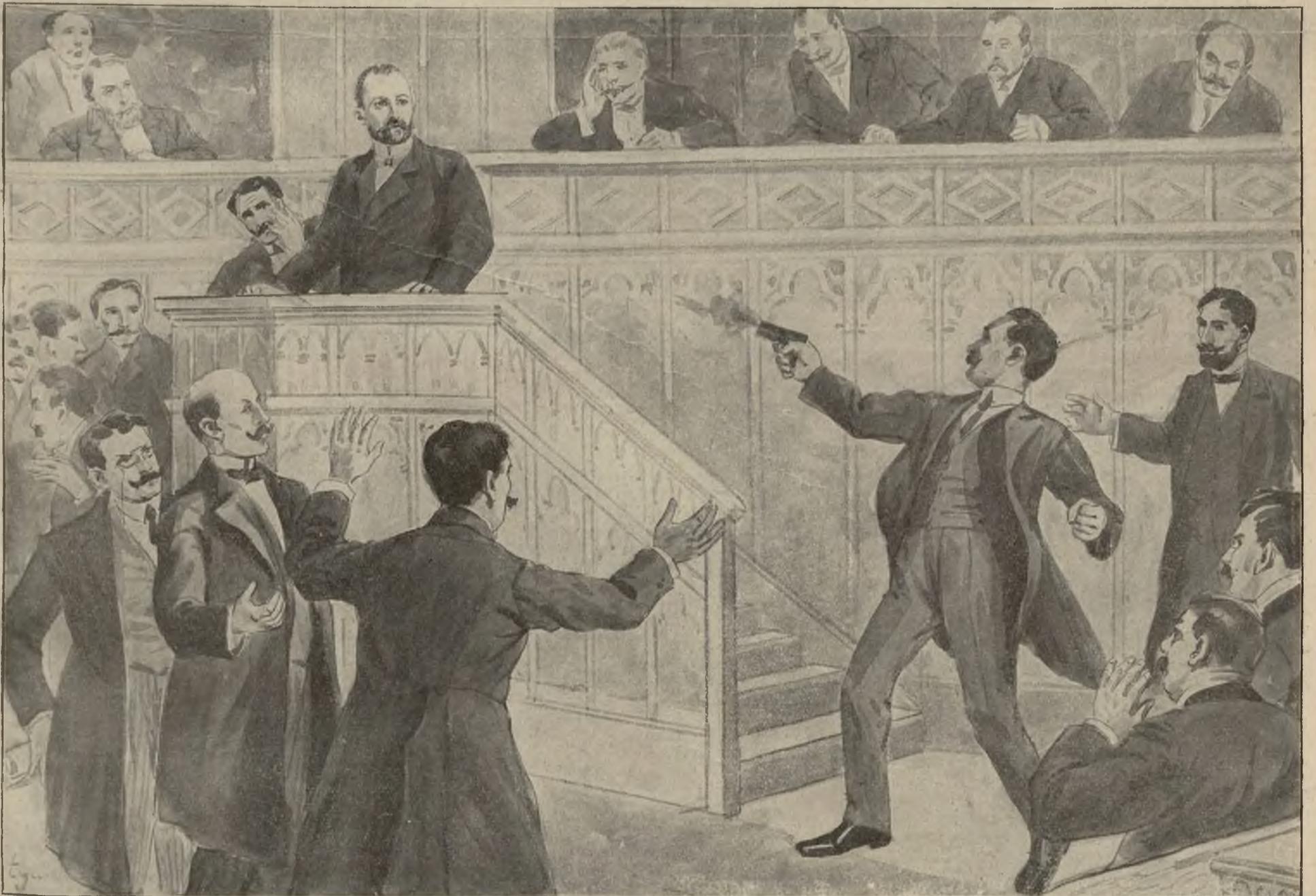
Wyłączne zastępstwo na Lwów: **KAROL BUCHSTAR**, Biuro dzienników — Lwów, ul. Karola Ludwika 21.

Rok IX.

Krakow, 15 czerwca 1912.

Nr. 24.

Krwawe żniwo konstytucyi węgierskiej.

Nr. 24 „Nowości Ilustrowanych“ zawiera: Otwarcie wystawy architektonicznej w Krakowie. — Starożytna rzemiosła wsiły Maryackiej. — Wizyta władców bałkańskich w Wiedniu. — Ćwiczenia strzeleckie Sokół. — Nowa kolej w Galicyi. — Akcja oświatowa na kresach. — Śmieszny wyluch prochowni pod Wiedniem. — Z wojny włosko-turackiej. — Wielka uroczystość na Pokuciu. — Walka z groźnym żywiołem. — Tarrów ku cześć Krasieńskiego. — Nowy dyrektor biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie.

Krwawe żniwo konstytucyj węgierskiej.

(Do ilustracji tytułowej).

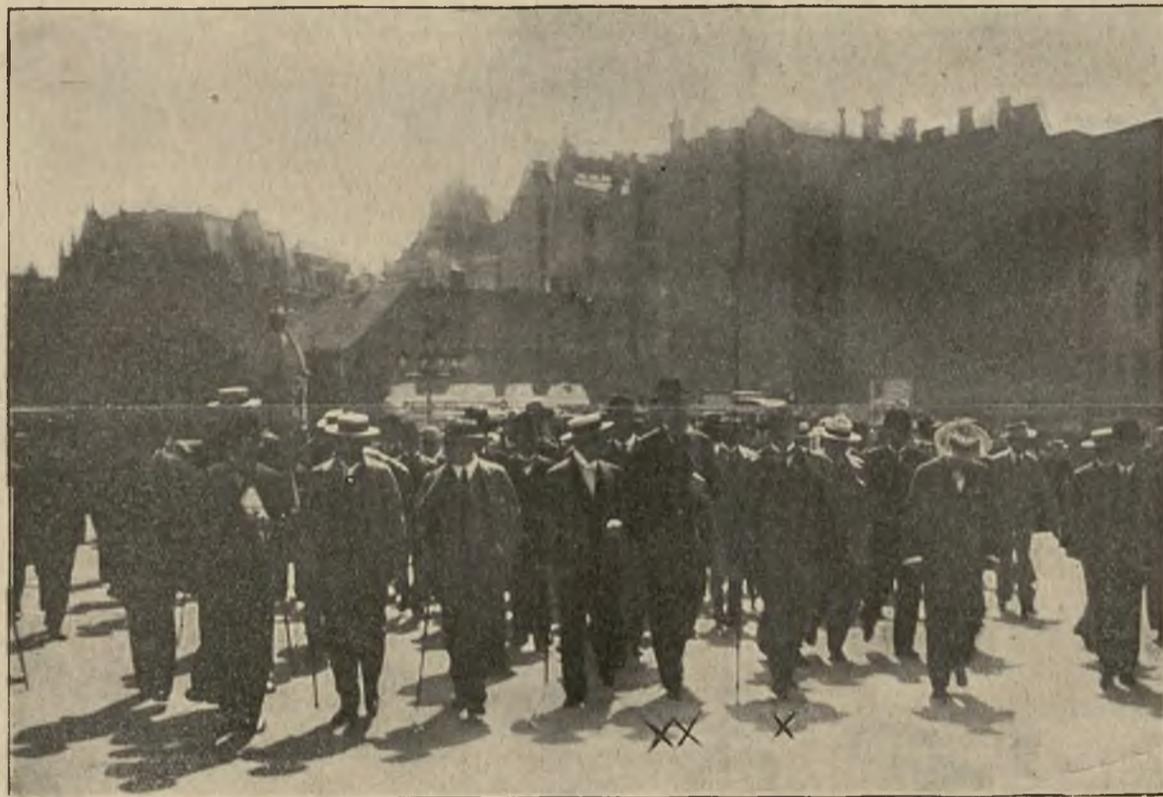
Konstytucjonalizm przechodzi ciężką próbę na Węgrzech. W kraju tym, gdzie u steru rządu stoi zorganizowana oligarchia magnacka, konstytucja od dawna była fikcją. Szerokie masy, a zwłaszcza narodowości niewęgierskie są tam pozbawione praw politycznych i nie mogą doczekać się wprowadzonego w Austrii a obiecane go i na Węgrzech powszechnego głosowania... To też niedawno Budapeszt był widownią zaburzeń rewolucyjnych.

Nie umilkły jeszcze echa tych krwawych walk na ulicach Budapesztu, gdy przyszło do równie burzliwych zajęć w Sejmie węgierskim. Prezydent Sejmu, Tisza, który nie chciał przerwać posiedzenia podczas krwawych walk ulicznych w mieście, postanowił „silną ręką” stłumić opozycję sejmową, która obstrukcją udaremniała uchwalenie nowej ustawy wojskowej... Na rozkaz Tiszy do Izby wkroczył oddział policjantów, którzy przemocą usunęli z sali wszystkich opozycyjnych posłów z przywódcą ich Justem na czele. Po wyrzuceniu w ten sposób opozycji Sejm węgierski uchwalił następnie ustawę wojskową...

Od tej jednak chwili Sejm węgierski był codziennie widownią burzliwych scen i nie mógł funkcjonować bez pomocy policji, która przed każdym posiedzeniem musiała wkraczać do Izby i usuwać z sali całą opozycję. Ten radykalny, a w stosunkach parlamentarnych niebywały sposób tłumienia

Krwawe żniwo konstytucyj węgierskiej: Bramy Sejmu węgierskiego, strzeżone przez oddziały policji i wojska.

Krwawe żniwo konstytucyj węgierskiej: Posłowie opozycyjni z Justem (X) i hr. Apponyim (XX) na czele po usunięciu ich z Sejmu węgierskiego.

obstrukcji wywołał w całej monarchii wielkie wrazenie, a wśród posłów opozycyjnych ogromne wzburzenie, które doprowadziło wreszcie do tragedii, jaka rozegrała się w murach Sejmu węgierskiego. Usunięty przemocą z Sejmu poseł Kovacs wdarł się przez lożę dziennikarską do sali i dał 3 strzały do prezydenta. Kule chybiły i Tisza nie odniósł żadnej rany, ale wzburzony poseł po dokonaniu tego zamachu skierował lufę do siebie i raniwszy się ciężko 2 kulami, runął na ziemię...

Konstytucja węgierska zaczyna więc zbierać swe krwawe żniwo i w murach Sejmu...

Rozpaczliwy czyn posła Kovacs'a odezwał się wkrótce echem w Zagrzebiu.

Po zawieszeniu w Chorwacji swobód konstytucyjnych, pod rządami komisarza królewskiego Czuwaja rozpoczął się tam okres prześladowań i ucisku, nawet w stosunkach węgierskich niebywałego. Czuwaj rozwiązywał stowarzyszenia, zamykał pisma, zaprowadził cenzurę i zdawało się, że zdołał stłumić w Chorwacji wszelki odruch wolności. Ale tę ciszę, po krwawych wydarzeniach w Sejmie węgierskim przerwał nagle strzał akademika zagrzebskiego Łukasza Jukića, który, jak sam przyznał, idąc za przykładem Kovacs'a, dokonał zamachu na jadącego autemobilem Czuwaja. Strzał chybił i Czuwaj wyszedł bez szwanku, ale kula raniła śmiertelnie jadącego z nim radcę Hervoica... Jukić, uciekając przed pościgiem, zastrzelił przytem jeszcze policjanta i ranił ciężko dwóch urzędników policyjnych... Krwawe

Krwawe żniwo konstytucyj węgierskiej: Dyktator Chorwacji Czuwaj.

Wizyty władców bałkańskich w Wiedniu: Cesarz Franciszek Józef i król czarnogórski opuszczają peron dworca wiedeńskiego.

zniwo konstytucji węgierskiej staje się więc coraz obfitszem.

Tytułowa ilustracja nasza przedstawia zamach na Tiszę w Sejmie węgierskim. Prócz tego podajemy fotograficzne zdjęcia z Sejmu węgierskiego podczas burzliwych zajęć, oraz podobiznę Czuwaja.

Otwarcie wystawy architektonicznej w Krakowie.

Świat artystyczny i budowlany polski stworzył w Krakowie nową wielką atrakcję: wystawę architektury i wnętrz w otoczeniu ogrodowym, otwartą przed kilku dniami obok parku Jordana. Celem tej wystawy jest zaprezentowanie typu domków mieszkalnych dla rodzin mieszczańskich, robotniczych, rękodzielniczych i włościańskich, a budowanych w ten sposób, aby miały jako tło otoczenie ogrodowe. Wystawa ma zarazem dostarczyć wzorów jak urządzać teatry ludowe, kawiarnie ludowe oraz kaplice wiejskie.

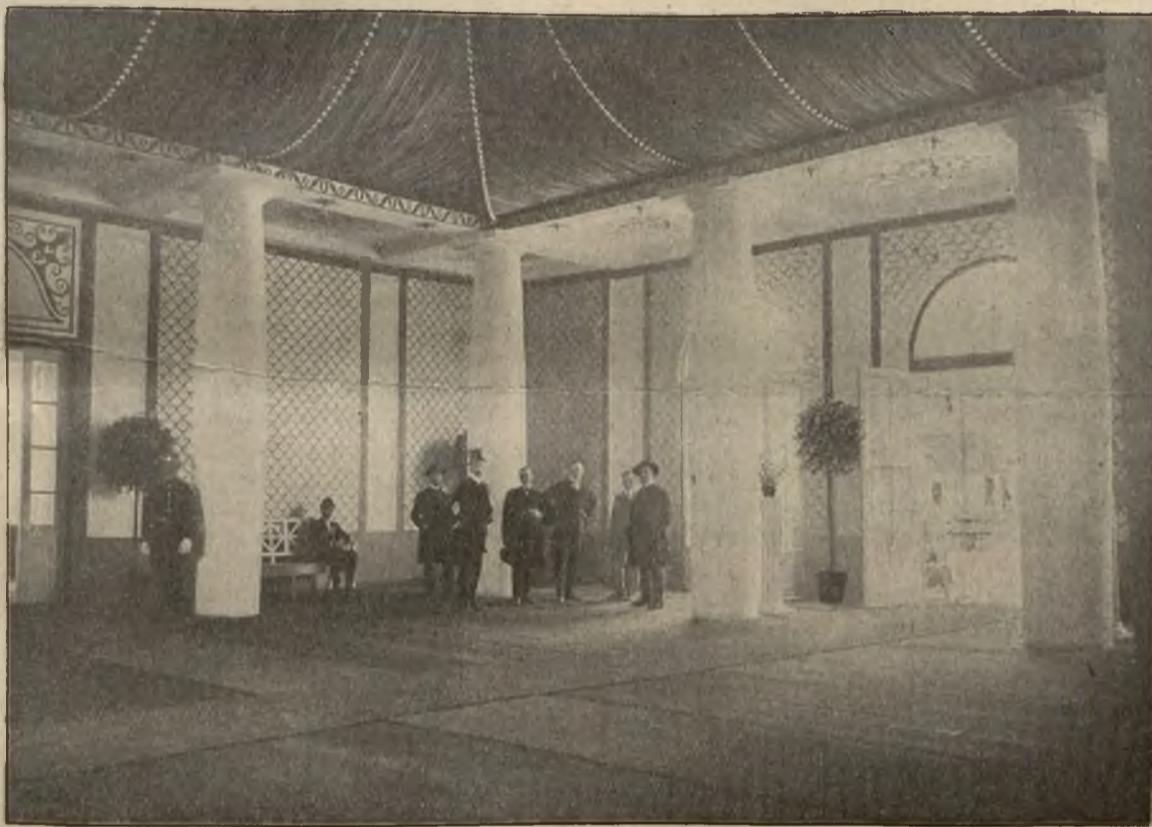
Opis szczegółowy wystawy i pawilonów, z ilustracjami pomieścimy w jednym z najbliższych numerów. W dzisiejszym numerze podajemy opis uroczystego otwarcia wystawy.

Protektorat wystawy przyjął na zaproszenie komitetu arcyksiążę Karol Stefan z Żywca, zaś honorowym prezesem wystawy jest marszałek hr. Stanisław Badeni. Arcyksiążę przybył na otwarcie i bardzo żywo się wystawą interesował. Sam akt otwarcia wystawy odbył się bardzo uroczystie.

W sobotę 8 czerwca już o godz. 1/2 12 w po-

Otwarcie wystawy architektonicznej w Krakowie: Arcyks. Karol Stefan (X) po przecięciu taśmy zamykającej wystawę przechodzi na podwórze główne.

Otwarcie wystawy architektonicznej w Krakowie: Wnętrze hali recepcyjnej, w której odbyło się uroczyste otwarcie wystawy.

łudnie na plac wystawy pospieszyły z miasta tłumy dygnitarzy w uroczystych strojach. W sali recepcyjnej głównego pawilonu zgromadzili się członkowie komitetu z prezesem radcą dworu Horoszkiewiczem, bardzo licznie rada m. Krakowa z prezesem Koła polskiego i prezydentem miasta dr. Leo na czele, delegaci różnych stowarzyszeń, książe biskup Sapieha, ks. biskup Nowak, Henryk Sienkiewicz z żoną, liczny orszak dygnitarzy wojskowych i cywilnych.

O godz. 12 własnym automobilem zajechał przed pawilon główny arcyksiążę Karol Stefan w towarzystwie namiestnika dr. Bobrzyńskiego i delegata dr. Fedorowicza.

Powitali go przed bramą wystawy delegaci komitetu, oraz jeneralicya, poczem w sali recepcyjnej przy dźwiękach hymnu ludowego odbyło się przecięcie taśmy.

Pierwszy przemówił radca dworu Horoszkiewicz, witając arcyksięcia, który odpowiedział po polsku, poczem przeciął szarfę, zamykającą wejście na dziedziniec wystawy.

W otoczeniu gości i członków komitetu zwiedził następnie arcyksiążę całą wystawę, oglądając z wielkim zainteresowaniem poszczególne jej obiekty. Zwiedzono więc po kolei domek mieszczański, domek robotniczy, rękodzielniczy i zagrodę włościańską.

Następnie chwilę zatrzymał się arcyksiążę w restauracji browaru Okocimskiego, zwiedził budynek, mieszczący teatr, wreszcie bardzo szczegółowo oglądał kaplicę, pomieszczoną w prawym skrzydle głów-

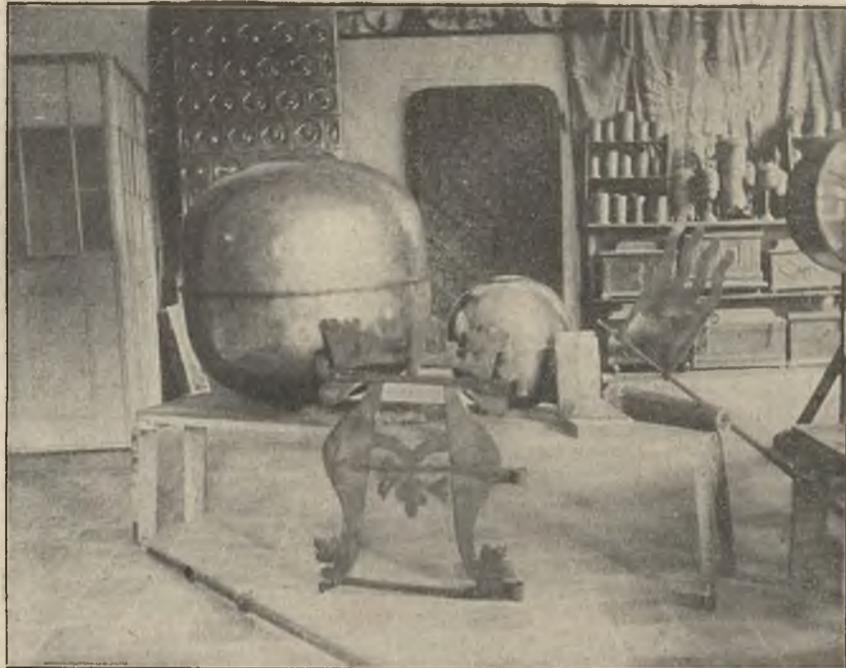
Otwarcie wystawy architektonicznej w Krakowie: Pożegnanie arcyksięcia Karola Stefana (1) opuszczającego wystawę. W głębi stoi prezes Koła polskiego dr. Leo (2) i delegat Namiestnictwa dr. Fedorowicz (3).

Otwarcie wystawy architektonicznej w Krakowie: Pawilon główny od strony wewnętrznej.

Starożytne pamiątki wieży Maryackiej: Komisyja miejska, w obecności której dokonano zdjęcia szczytowych części wieży.

Starożytne pamiątki wieży Maryackiej: Wielka i mała bania oraz chorągiewka szczytowa wieży Maryackiej złożone w archiwum miejskiem.

wnego pawilonu, oraz wystawę wewnątrz malarza H. Uziembły i modele budynków nadesłane na konkurs.

Pożegnany u wejścia przez obecnych opuścił arcyksiążę wystawę, przebywszy na niej blisko półtorej godziny.

Zaraz pierwszego dnia liczba zwiedzających wystawę była bardzo znaczna, a wieczorem w dniu 9 czerwca rozpoczęły się w teatrze wystawy przedstawienia trupy teatralnej prowadzonej przez p. Rygera, dyrektora teatru ludowego w Krakowie.

Starożytne pamiątki wieży Maryackiej.

Kraków bardzo starannie pielęgnuje swoje za-
bytki przeszłości, którymi się chlubi wobec całego świata cywilizowanego. Podjęto od lat kilku restaurację zamku królewskiego na Wawelu, która postępuje naprzód w szybkim tempie. W tym roku zaś przystąpiono do gruntownej restauracji wyższej wieży kościoła Maryackiego. Roboty restauracyjne prowadzi architekt p. Zubrzycki.

Bardzo kunsztownie zbudowane rusztowanie poprowadzono aż do szczytu wieży, ponad chorągiewkę, która na górze jest umieszczona. Aby zaś odnowienie wieży przeprowadzić gruntownie, musiano zdjąć samo jej zakończenie, t. j. obie gałki i chorągiewkę. Aktu tego dokonano przed kilku dniami bardzo uroczystie w obecności specjalnej komisji, która o całej sprawie spisała obszerny protokół.

Najpierw spuszczone ze szczytu wieży małą banię z jednej z wieżyczek, następnie zaś szczytową chorągiewkę suto złożoną, oraz pręt żelazny, na którym była osadzona, długi 2 m. 80 cm. Chorągiewka ma kształt litery „M”, uwieńczonej koroną i nosi dwie daty r. 1545 i 1843.

Następnie spuszczone dużą banię szczytową. Przedstawia się ona wspaniale. Wysoka na 84 cm.,

ma w obwodzie 2 m. 77 cm. Ząb czasu pozostawił na niej liczne znaki. Zwłaszcza ostatnie dziesiątki lat zapisały się na jej powierzchni znamienymi śladami. Jest ich cztery, a pochodzą od kul karta-

czownic austriackich, z których ostrzeliwany był

Kraków dnia 6 kwietnia 1848 r. Na powierzchni znajduje się napis: „Ta gałka złożona przez Franciszka Kanzala bronzownika w r. 1843”.

Po otwarciu bani znalaziono w niej puszkę ołowianą w kształcie cegły, szczelnie zalutowaną. Puskę tę wraz z banią i innymi częściami szczytu przeniesiono do archiwum miejskiego krakowskiego, gdzie dokonano jej otwarcia.

Znaleziono wewnątrz szereg dokumentów i pieniędzy pochodzących z lat 1776, 1812, 1835 i 1843, w którym to roku wieża była po raz ostatni restaurowana. Znaleziono także dwa dobrze zachowane cygara oraz drugą puszkę mniejszą także z ołowiu. Puszka ta na wierzchu miała wryte daty 1478, 1545 i 1562. Po jej otwarciu okazało się, że mieści ona najstarsze dokumenty odnoszące się do wieży i kościoła. Były tam pergaminy z r. 1478, 1545 i 1562, świadczące, że w tych latach wieżę przebudowywano i odnawiano, „Agnus Dei” na wosku z XV w., drugi większy z XVI w., oraz ustęp z ewangelii pisany w XV w.

Wszystkie te przedmioty komisja szczegółowo opisała, poczem oddano je w przechowanie do archiwum. Po ukończeniu robót restauracyjnych na szczycie wieży, bania zostanie na nowo założona, a do wnętrza będzie włożona nowa puszkę, w której spoczną wszystkie znalezione dokumenty oraz nowe, które o obecnej restauracji zostaną spisane.

Ilustracja nasza przedstawia komisję, w obecności której spuszczone banię, wszystkie części szczytu wieży, złożone w archiwum miejskim oraz puszkę wydobyte z bani.

Otwarcie wystawy architektonicznej w Krakowie: Chata wiejska w otoczeniu ogrodem

ma w obwodzie 2 m. 77 cm. Ząb czasu pozostawił na niej liczne znaki. Zwłaszcza ostatnie dziesiątki lat zapisały się na jej powierzchni znamienymi śladami. Jest ich cztery, a pochodzą od kul karta-

czownic austriackich, z których ostrzeliwany był

Otwarcie wystawy architektonicznej w Krakowie: Powitanie arcyksięcia Karola Stefana (1) przez nam. dr. Bobrzyńskiego (2) władze krajowe i miejscowe przed wejściem na wystawę. W g'ębi stoją dyrektor policyi dr. Flatau (3), komendant twierdzy Kuck (4) oraz prezes komitetu radca Horoszkiewicz i inż. G. Żeleński (5).

Starożytne pamiątki wieży Maryackiej: Otwarta puszkę z dokumentami i cygara z r. 1843.

Królewiacy

przez

Artura Gruszeckiego.

21)

— O Wenus to wiem, — mówiła z pewnem zawstyżeniem, — ale Astarte? — i spojrzała mu w oczy.

— Astarte, to bogini miłości, podobnie jak Wenus, tylko że assyryjska, bo w mitologii proszę pani, jak na świecie: osiłą wszystkiego jest miłość.

— O, co to, to nie, — zaprzeczyła Stasia. — A Mars, a Wulkan?

— Odważny Mars, — uśmiechnął się Roman, — rozkochany w Wenus, był jej sługą i podnóżkiem, a Wulkan stracił zmysły dla Prozerpiny.

— Proszę was na herbatę, — zawołała ciotka, stając we drzwiach.

— Najwyższy czas, — zaśmiała się Stasia, — jestem głodna, bo nie żyję nektarem i ambrozyą, jak Mania.

— Już zaczynasz, psotnico? — upomniała ciotka, — dajże spokój,

Wzmianka o nektarze i ambrozyi przypomniała Romanowi złośliwe uwagi Marskiego o idealnych pannach, ale był dalekim od stosowania tych uwag do Mani.

Przy herbacie rozmowa się nie kleiła, była nudna i banalna. Wspominano minione zabawy, mówiono o przyszłych, ciotka utyskiwała na służące i kilkakrotnie zachęcała Manię, ażeby skosztowała wędlin i ciastek, ale Mania nie miała dzisiaj apetytu i ledwie wypita filiżankę herbaty z cytryną.

— Pani byłaby bardzo pożądaną stołowniczką w pensjonacie, — uśmiechnął się Roman.

— Ja sama się dziwię, — zaczęła ciotka, — skąd ta dziewczyna bierze siły i życie, bo jak pan teraz widzi, ona zawsze taka, trudno ją namówić do jedzenia, i to jest dla mnie zagadką.

— Ale nie dla mnie, — zaśmiała się złośliwie Stasia.

Zaczerwioniona Mania przerwała siostrze, dopytując się Romana o Warszawę. Odpowiadał dosyć powściągliwie, nie chcąc urazić stałych mieszkańców Krakowa, a jednak Mania, może pod wpływem jego słów, a może z innych powodów powiedziała:

— Mojem marzeniem jest mieszkać w Warszawie, tyle słyszałam o niej od moich koleżanek, że gdyby mogła, tobym dziś tam pojechała.

— To dziwne, że ta zachcianka dopiero dziś ci przyszła do głowy. Przecież niedawno tatuś zostawił ci do wyboru, Wiedeń, czy Warszawę, a wybrałaś Wiedeń.

— Bo wtedy nie słyszałam jeszcze tyle o Warszawie, — tłumaczyła się zmieszana.

— No, a od koleżanek? — zaśmiała się Stasia.

— Nie każdy, panno Stanisławo, przychodzi na świat doskonałym, to właściwość tylko cudownych dzieci, — uśmiechnął się złośliwie Roman, — a my, zwykli ludzie stopniowo się udoskonalamy i ustalamy nasz charakter, nasze pragnienia.

— Nauka pana pójdzie w las, bo właśnie ja dziwiłam się nagłym przeskokom.

— Czy drogo państwo płacicie za mieszkanie? — najniespodziewaniej spytała ciotka.

— My mieszkamy bardzo skromnie, jak zwykle na wygnaniu.

— I pan zapewne rozpacza, że znalazł się na tem wygnaniu? nieprawdaż? — dokuczała Stasia.

— Do rozpaczki nie mam powodu, bo przecież zawsze jestem w Polsce.

— Nie kłóć się z panem, — rzekła ciotka. — A gdzie państwo mieszkacie?

Roman musiał szczegółowo opowiedzieć o mieszkaniu i cenie.

— To bardzo drogo. Mieszkać gdzieś za świątami i tyle płacić! Muszę też bratu powiedzieć, ażeby popodnosił czynsze, bo on taki dobry człowiek, że nie umie korzystać z chwili.

— Ach, ciociu, — zawołała Stasia, — czy zapomniała ciocia, że w zeszłym kwartale tatuś podniósł czynsz wszystkim lokatorom coś o trzydzieści procent, czy więcej, sam to mówił.

— Nie wtrącaj się w rzeczy, których nie rozumiesz, — obruszyła się ciotka, — ojciec musiał podnieść czynsz z powodu zwiększenia podatków, ale nie w stosunku do ogólnej drożyzny.

— Może już wstaniemy, — odsunęła Stasia krzesło.

Przeszli do salonu, a po kilku chwilach rozmowy posłyszeli ciężki chód i trzask otwieranych drzwi.

— To tatuś, — powiedziała Mania i porozumiała się z ciotką oczyma, w obawie, że ojciec, po spotkaniu się z przyjacielem, może jest w humorze zbyt wesołym.

Ciotka widocznie zrozumiała, gdyż natychmiast pospieszyła do przedpokoju i słycać było jej chrypliwy głos:

— Michciu kochany, możebyś coś zjadł.

— Czy jesteście już po kolacyi?

— Nie, dopiero po herbacie.

— A kawaler jest?

— Jest, jest, — zniżyła głos.

— To dawaj zaraz kolację. Głodny jestem, nic w ustach nie miałem.

— Zaraz podam.

I po chwili wszedł do salonu gospodarz silnie zaczerwieniony i zawołał z progu:

— Dobrze, że pana zastałem, będzie z kim trać się kieliszkiem gorzałki, bo tak samemu, nie lubię pić, — witał się z Romanem.

— Ależ tatuś czerwony, — zauważyła Stasia.

— To z mrozu, nie z wina, — śmiał się siadając ciężko na fotelu i zacierając wielkie, czerwone ręce. — Cóż, dobrze się pan bawiteś tutaj, u mnie?

— Bardzo.

— Ho, ho, widzę fortepian otwarty. A która to grała?

— Ja, tatusiu, — odezwała się Stasia.

— Dlaczego świec nie pogasiłaś? zdmuchnij. A co, panie, ładnie grała?

— Panna Stanisława ma istotny talent, grała prześlicznie „Na skrzydłach pieśni“.

— Ee, co tam, panie, jakieś skrzydła, — zaśmiał się, — ja tam, panie, tych fidrygalków nie lubię. Grać, to od ucha, do tańca, to muzyka!

— Ach, tatusiu, — zawołała Mania, — jak można tak mówić o poważnej muzyce. Nokturny, ballady, to prawdziwa muzyka, to poezya!

— Już ty mi daj pokój z tą swoją poezyą, — zadrwił, — dobrze ci o niej mówić, gdy siedzisz wystrojona w ciepłym pokoju, na fotelu... ale inaczej będziesz ty śpiewała, gdy będziesz musiała karmić dzieci, pilnować męża, dbać o porządki w domu, pozbędziesz się wtedy wszelkiej fanaberyi, co? nieprawda panie?

— To zależy od tego, kogo panna Marya wybierze na męża.

— Głupstwo, panie! ona wybierze tego, kto ma stanowisko, byt zabezpieczony i stałą posadę.

— O, tak materyalna nie jestem, — protestowała Mania.

— No, no, znam ja ciebie, masz ty rozum, zresztą bez niego pozwolenia nie wyjdiesz za mąż... Stasiu, a co z tą kolacją? idźno, zobacz.

Przy stole, w obecności gospodarza, rozmowa toczyła się jak po grudzie i przeważnie opowiadał sam pan Filarek różne przygody swego życia, drobne i bez znaczenia.

Mania, wynagradzając Romanowi te nudy, od czasu do czasu powiedziała kilka słów przyjemnych, których znaczenia, jak im obojgu się zdawało, nikt prócz nich nie rozumiał, ale Stasia pilnie uważała i wreszcie szepnęła półgłosem:

— Obawiam się, że twe wspomnienia zwiędną do jutra, jak bukiet, który zostawiłaś na stole.

— Prawda, mój bukiet! — zawołała Mania i wstała szybko od stołu. Po chwili wróciła, trzymając w ręku jedną z róż bukietu, co bardzo uradowało Romana.

— Lubi pani kwiaty? — spytał ją.

— Nie wszystkie.

— A róże?

— Tylko w braku innych, bo dla mnie najpiękniejsze są irysy, takie smutne, głębokie i oryginalne.

— Jakaż ty zmienna, — zaśmiała się Stasia, — z poetą lubisz irysy, a z panem Julianem kochałaś się w jastrunach.

Roman uczył żądło zazdrości i spytał może zbyt żywo:

— Kto to jest pan Julian?

Dosłyszała to pytanie ciotka i odezwała się:

— Pyta pan o pana Juliana Butrinka?

— Nie wiem, czy nazywa się pan Butrinek, tylko imię znam, pan Julian.

— Tak, ciociu, mówiłam o panu Butrinku, — rzekła Stasia.

— Pan Butrinek, bardzo porządny człowiek, na stanowisku, wdowiec; nie pamiętasz Maniu, jak dawno umarła mu żona?

— Nie pamiętam, ciociu, — odparła chmurna.

— Ja wiem, — zawołał gospodarz, — to dziwne, że nie pamiętacie. Przecież przed kilku dniami mówił tu, przy stole, że za dwa miesiące będzie rok, czyli w kwietniu.

— Czy to człowiek starszy? bo wdowiec, i może ma już dzieci? — silił się Roman na spokój.

— Wcale nie stary, człowiek w sile wieku, nie ma chyba czterdziestki, zamożny, oszczędny, jest urzędnikiem dziewiątej rangi przy podatkach.

— Ma miłą córeczkę, pięcioletnią, — objaśniła ciotka.

— I bardzo przywiązana ta Wila do Mani, — mówiła Stasia, — i zdaje się, że sympatya wzajemna.

Roman czekał z upragnieniem zaprzeczenia ze strony Mani, ale ta miała spuszczone oczy i pieściła białą ręką różę.

— Panno Maryo, czy on często bywa? — spytał Roman znaczącym głosem.

— Często? — podniosła na niego oczy, — nie wiem.

— Jako nie wiesz? — zawołał ojciec. — Przychodzi tu dwa, trzy razy na tydzień, a ty mówisz: nie wiem... no, panie Czajkowski, jeszcze kieliszek wina, dobrze? wino wcale dobre.

— Dziękuję.

— A może filiżankę herbaty? — zapraszała Mania ze słodkim uśmiechem.

— Jeśli pani tak łaskawa...

— Idźcież państwo do salonu, tam każę podać, — rozporządziła ciotka.

Przechodząc do salonu szedł Roman obok Mani, która nieznacznie mu szepnęła:

— Czy pan mi ufasz? jesteśmy przecież w przyjacielni, i to w szczerzej?

— Tak pani, ufam bez granic.

— Więc wierz pan tylko mnie i tym kwiatom, — dotknęła róży ustami.

Twarz Romana rozjaśniła się, zdawało mu się, że niebo otwarło ujrzał przed sobą i poczuł wyrzuty sumienia, że on zbrudził tę jasną i czystą niegodnym podejrzeniem.

Przy herbacie w salonie, pan domu z trudnością powstrzymywał ziewanie, które zaraziło również ciotkę i Stasię.

To skłoniło Romana do pożegnania się, jednak na odchodnym udało mu się wyprosić u Mani, na pamiątkę miłego wieczoru, różę, którą trzymała w ręku.

Na prośbę jego, czy wolno mu będzie odwiedzić gościnny dom pana Filarka, — odpowiedział gospodarz:

— I owszem, krzywdy mi pan żadnej nie robi, ani w jedzeniu, ani w picu, a zawsze z gościem weselej.

Gdy drzwi się zamknęły za Romanem, cała rodzina zgromadziła się w jadalnym pokoju, a Mania wyjęła z bufetu pozostałe wędliny i zasiadła do jedzenia.

— Powiedz mi dziewczyno, — rzekł ojciec do naprzeciw siedzącej córki, — dlaczego ty przy kolacyi nic nie jadłaś, dopiero teraz?

— Nie miałam, tatusiu, apetytu.

— Ach ty głupia, głupia, — roześmiał się dobrodusznie, — czy myślisz, że który ci uwierzy, że ty żyjesz tylko Duchem świętym... hej, Stasia, przynieś mi cygaro, a wybierz suche.

Gdy zapalił, rozsiadł się lepiej, wsparł się łokciami o stół i rzekł:

— Słuchaj, Mania, masz dwóch starających się, to jasne. Ten Butrinek, no i Czajkowski, którego wyraźnie swata Stokłosowa. Jakże ty myślisz, za którego wyjdiesz?

— Za mało ich znam, tatusiu.

— Czy myślisz, że go lepiej poznasz, jak ci będzie dłużej płótki koszałki opałki? Ty mi powiedz wyraźnie, albo jeden albo drugi. Ja nie mam domu na żadne amory. Pan Bóg dał, że trafia ci się porządny człowiek, niema co zwlekać, a jak będziesz przebierała, zostaniesz na koszu, starą panną, ni do Boga, ni do ludzi, i będziesz mnie, ojca, przeklinała, że ci pozwoliłem na kaprysy.

— Ależ tatusiu, mamy czas, co tak nagli? — mówiła zajadając szynkę.

— Urszulko, dajno mi wina, a tobie Maniu powiem, że to głupie gadanie: mamy czas. Tobie na Matkę Boską Gromniczną minęło dwadzieścia trzy lat, już ci czas być żoną i matką. Nieboszczka twoja matka będąc w twym wieku miała już troje dzieci, z których uchowało się was dwie. Więc miarkuj, że tobie już czas.

— Tatusiu, jeszcze mi się żaden nie oświadczył.

— Nie tobie się oświadczy tylko mnie, i muszę wiedzieć jak stoję?

— To niech tatuś powie, że poradzi się ze mną, a my z ciocią odpowiemy, prawda ciociu?

— Co mi tam wasze narady! — nadpił wina — ja wiem najlepiej z kogo możesz wyjść za mąż, ażebyś później nie narzekała i nie była ciężarem rodzinie.

— Ależ Michciu, nie bądź takim gorączką, — odezwała się ciotka, — Czajkowski pierwszy raz był u nas dzisiaj, wczoraj dopiero poznaliśmy go, i wprawdzie Stokłosa bardzo go zachwalała, ale nie koniec na tem. Trzeba poznać jego rodzinę, z jakiego jest gniazda, wypróbować charakter, a na to wszystko trzeba czasu.

— Ot, stara jesteś, masz siwe włosy, a żadnego doświadczenia, — puścił kłęb dymu; — tu, panie, idzie nie o pannę, nie o Manię, ale o schwywanie trzydziestu tysięcy koron i mojej sukcesji. Przed ślubem każdy będzie się składał, kłaniał, prosił, obiecywał złote góry, a rodzina będzie najsiodsza, choć do rany ją przyłóż. Jakże chcesz poznać, co trzymają w zanadru? tyle, co widzisz, a to jest nic.

— A ty jak poznajesz? — spytała z przekąsem.

— Ja?! dopytam się ludzi, spenetruję, podpatrzę jego, dowiem się, jak żyje, z kim się wdaje i wtędy wiem, co on wart. Nie wasza to głowa dochodzić, tylko moja, a wasz obowiązek słuchać.

— Oj, coś ci spieszno pozbyć się córki z domu, — uśmiechnęła się siostra z goryczą, — Czajkowskiego prawie wcale nie znasz, a Butrinek będzie w żałobie jeszcze dwa miesiące i sześć tygodni i przed tym czasem nie wypada mu się oświadczać. Jak widzisz, mamy czasu dosyć i nie męcz dziecka niepotrzebnie.

— Coś w tem jest prawdy, — skinął głową, — a jak myślisz, Urszulko, możeby zaprosić do nas na wieczór jego matkę i siostrę?

— Czyją? — spytała rozmyślnie, ażeby zastanowić się nad odpowiedzią.

— No, tego Czajkowskiego.

— Michciu, to nie wypada. Ona przecież stara się o Manię, a nie my o niego, niechże nam jego matka złoży pierwszą wizytę.

— Racya, ale wy pamiętajcie sobie, że póki nie dowiem się od Stokłosa, jaki to z niego współnik, trzymać go zdaleka... żadnych amorów. Rozumiecie? — spojrział na Manię z zaczerwienioną.

— Czy ci nie wstyd, Michciu! A ty sobie co myślisz? od czego tu ją? I proszę cię, przy pannach nie mów mi o jakichś amorach.

— Ee... moja kochana, — zaśmiał się grubo, — znają się one lepiej na tych interesach od nas starych. Widziałem ją i dzisiaj, że jemu oczy błyszcząły, jak kotowi do szperki, a Mania niby nic, a raz po raz strzeli oczkiem. Stare historie, moja droga, im do życia, nam do grobu, — westchnął.

— Ach, niechże tatuś nie mówi o tem! — zawołała Mania, — my tak kochamy tatusia, a tatuś nas martwi.

— No, no, na każdego musi przyjść kolej, niema co, i powiem wam szczerze, że chciałbym ażeby Mania w tym roku wyszła za mąż, i nie przebiegajcie panny, bo rutkę się wam przyjdzie. A teraz spać! — ziewnął, przeciągnął się i wstał od stołu.

XVIII.

Wiosna w tym roku była dziwnie wczesna i pogodna. Już w pierwszej połowie marca spadł deszcz rześisty, ciepły, który obmył pleśnie zimowe, ciepłe podmuchy osuszyły ziemię, a z jasnego błękitu przgrzewało słońce, budząc nowe życie.

Wieczorem, około godziny siódmej, spieszył Roman na wizytę do Filarków, u których bywał teraz każdej niedzieli i czwartku w tygodniu.

Z bukietem w ręku rozmyślał nad blizkiem widzeniem się z Manią, gdy postąpił dyskretny głos kobiety:

— Panie Czajkowski!

Zdziwiony odwrócił się, lecz zanim zdążył się ukłonić, przemówiła z uśmiechem Stokłosa:

— Czy to godzi się nietylko zaniedbywać swych przyjaciół, ale nawet nie poznawać na ulicy? — podała mu rękę.

— Kilka razy chciałem odwiedzić państwo, ale taki nawał zajęcia...

— Nie tłumacz się pan, — przerwała mu ze śmiechem, — widząc bukiet, domyślałam się reszty

i nie mam panu za złe. Jednak, chyba tyle czasu pan znajdzie, ażeby mnie odprowadzić do domu?

— Bardzo chętnie, — stłumił w sobie westchnienie.

— Nie zmarnuje pan czasu, — szli obok siebie, — właśnie w sprawie, mającej związek z tym pańskim bukietem, pragnęłam rozmówić się z panem.

— Tak? — ożywił się Roman, — ma pani jakie wiadomości?

— Naturalnie; nie przestaję się opiekować Manią i panem, jako wasza swatka, — zaśmiała się, — Otóż onegdaj był pan Filarek u nas... ale przedtem... czy pan się już oświadczył?

— Jeszcze nie... to jest ani ojcu, ani ciotce.

— Rozumiem, — uśmiechnęła się, — i dobrze pan zrobił.

— Czy pan Filarek jest mi przeciwny? — zaniepokoił się.

— Tego nie powiem. Chociaż... chociaż stawia pewne warunki.

— Jakie? może mi pani powiedzieć?

I po chwili wszedł do salonu gospodarz silnie zarumieniony.

— Przecież w tym celu zawołałam na pana, ale opowiem wszystko po kolei. Otóż pan Filarek chwalił grzeczność, uprzejmość pana, trochę drwił z kwiatów, któremi pan tak hojnie szafujesz, godzi się warunkowo na cukry i czekoladki, — zaśmiała się, — ale jako praktyczny człowiek i dbał o przyszłość córki, przyszedł do nas dowiedzieć się, jakiego rodzaju współka istnieje pomiędzy panem a moim mężem.

— A jemu co do mojej współki lub niewspółki? — oburzył się Roman. — Posagu jego córki nie ruszę, mam dość sił, ażeby zapracować na utrzymanie jej i swoje.

— No, no, niech się pan nie gorączkuje, pytanie ojca jest zupełnie usprawiedliwione.

— W każdym razie wpierw mógł mnie o to spytać.

— I pan byłby wszystko zepsuł, — powiedziała wesolo.

— Jaką minę zrobił pan Filarek, dowiedziawszy się, że właściwie nie jestem współnikiem, ale przyszłym oficjalistą? — pytał nie bez goryczy.

— Jakże pan nie znasz kobiet, — zaśmiała się, — Muszę jednak pana prosić o przebaczenie, gdyż bez pańskiej wiedzy rozporządziłam panem i pańskim majątkiem.

— Mogę być tylko wdzięczny pani za jej łaskawość... o co idzie?

— Już poprzednio, przeczuwając tę wizytę pana Filarka, nakłoniłam męża, ażeby pana przyjął za współnika do kinematografu. Liczyłam, że włoży pan swą kaucję fabryczną do tego interesu, i na chybił trafił, powiększyłam ją samowolnie o tysiąc koron. A może pan ich nie ma? — spojrzała mu w oczy.

— Tysiąc koron mogę dodać.

— To wybornie! jestem w porządku. Mąż mój zgodził się i po pewnych wahaniach zdecydował się na wyznaczenie panu, wraz z odsetkami od włożonych pieniędzy, czterystu koron miesięcznie. To też gdy przyszedł pan Filarek, byłam zupełnie spokojna i oboje zgodnie oświadczyliśmy, że pan jako współnik będzie posiadał dostateczne dochody na utrzymanie rodziny.

— Jestem pani bardzo wdzięczny, jakkolwiek wstyd mi trochę tych wybiegów.

— Złóż pan ten wstyd na ołtarzu miłości, — zaśmiała się.

— Zgadzam się. I cóż pan Filarek?

— O, twardy to człowiek. Pomiędzy już, że da panu tylko cztery i pół procent od posagu, ale o ile wyrozumiałam, niepokoi się brakiem stałości dochodów pana. Oboje tłumaczyliśmy mu bezzasadność tych obaw i zdaje mi się, że wyszedł od nas w dobrym usposobieniu względem pana.

— Dziękuję pani. Państwo oboje jesteście bardzo dobrzy i łaskawi dla mnie.

— No, a jakże z Manią? — spytała z zajęciem.

— Jeśli mam być szczerzy, — mówił z wolna, — to mam pewne powody do mniemania, że ona jest mi przychylna, ale z ostatnim słowem zwleka, waha się i nie zauważyłem w niej szczerzego porywu miłości.

— Ach, bo wy młodzi nie rozumiecie kobiet, a tem bardziej pańien. Trudno wymagać, ażeby panna krzyczała głośno: kocham cię najdroższy! i rzucała się na szyję, a pewno i toby wam jeszcze nie wystarczyło, — śmiała się.

— Ależ żaden z nas czegoś podobnego nie wymaga! — zawołał, — a tem mniej ja. Tylko, że gdy ja chcę mówić o naszej wspólnej przyszłości, ona zbywa mnie niczem.

— To pana wina, albowiem może ojciec wpłynął na nią, ażeby się nie wiązała przyrzeczeniami.

Roman, jak każdy zakochany, rad był widzieć swoją wybraną wolną od najłżejszej winy i skwapliwie podchwycił przypuszczenie Stokłosowej, mówiąc tonem szczerym:

— Pani domysł musi być prawdziwy. Wnoszę to z różnych drobnych okoliczności. Napewno ojciec zmusza ją do tej dwuznacznej gry, ale z tem trzeba raz skończyć.

— Tylko bez gorączki i pośpiechu. I tak macie całe życie przed sobą, a nierozważnym słowem może

pan wszystko zepsuć... Jakże zapatruje się matka pana na to projektowane małżeństwo?

— Matka zostawia mi zupełną swobodę.

— Czy była u nich z wizytą?

— Wybiera się w tych dniach.

— Przypilnujże pan. Pan Filarek widzi w tem ociąganiu się pewną niechęć rodziny pana.

— Postaram się.

— I dam panu jedną radę. Pan jest za młody i za porywczy. Należałoby kogoś uprosić, ażeby się rozmówił z panem Filarkiem w pańskim imieniu.

— Dobrze, proszę pani.

— I niech pan nie nagli, mamy czas, a może wkrótce przyjdzie pozwolenie na otwarcie kinematografu, co panu w znacznej mierze wszystko ułatwi.

Doszli do bramy domu, w którym mieszkali Stokłosowie, a Roman przyrzekłszy swe odwiedziny, spieszył do Filarków, co mu nie przeszkadzało rozmyślać nad postłyszana radą.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Akcja oświatowa na kresach.

Tow. Szkoły ludowej w Galicyi należy do najruchliwszych polskich organizacyi oświatowych.

W rękach swoich skupia ono zarówno pracę w bibliotekach i wypożyczalniach, rozciągniętą po całym kraju, jak i pracę skierowaną ku obronie kresów, gdzie utrzymuje szkoły polskie.

Ponieważ zakres działalności towarzystwa jest bardzo wielki, dzieli się ono terytoryalnie na okręgi, które starają się w swoim zakresie pracę pogłębiać i rozszerzać. Aby pracy swej nadać jednolity kierunek poszczególne okręgi urządzają zjazdy, na których są omawiane bieżące sprawy.

W ostatnich dniach odbył się taki zjazd okręgowy we Lwowie. W naradach wzięło udział przeszło 150 delegatów. Obrady otworzył i prowadził poseł dr. Adam.

Na zjeździe tym zwrócono główną uwagę na organizację oświatową wśród robotników. W sprawie tej wygłoszono dwa referaty, mianowicie p. Srokowski z Tarnopola mówił o pracy nad młodzieżą rzemieślniczą, zaś inż. K. M. Osiniński omówił metody pracy wśród robotników.

W rezultacie uchwalono, aby przy związku okręgowym lwowskim utwo-

Akcja oświatowa na kresach: Uczestnicy zjazdu okręgowego Tow. Szkoły Ludowej w e Lwowie.

(Fot. M. Mitz. Lwów).

Nowa kolej w Galicyi: Pierwszy pociąg na otwartej w dniu 1 czerwca kolei lokalnej z Drohobycza do Truskawca

żyć osobną komisję robotniczą, złożoną w połowie z robotników, w połowie z inteligencji, która przygotowała projekt akcji oświatowej wśród robotników.

Zjazd zakończono przeprowadzeniem wyborów okręgowego Zarządu Związku. Prezesem został ponownie poseł dr. Adam, wiceprezesami dr. Opieński i dr. Serbeński.

Illustracja nasza przedstawia grupę uczestników zjazdu.

Nowa kolej w Galicyi.

Do niedawna przeważna część naszych miejsc klimatycznych nie posiadała dojazdów kolejowych.

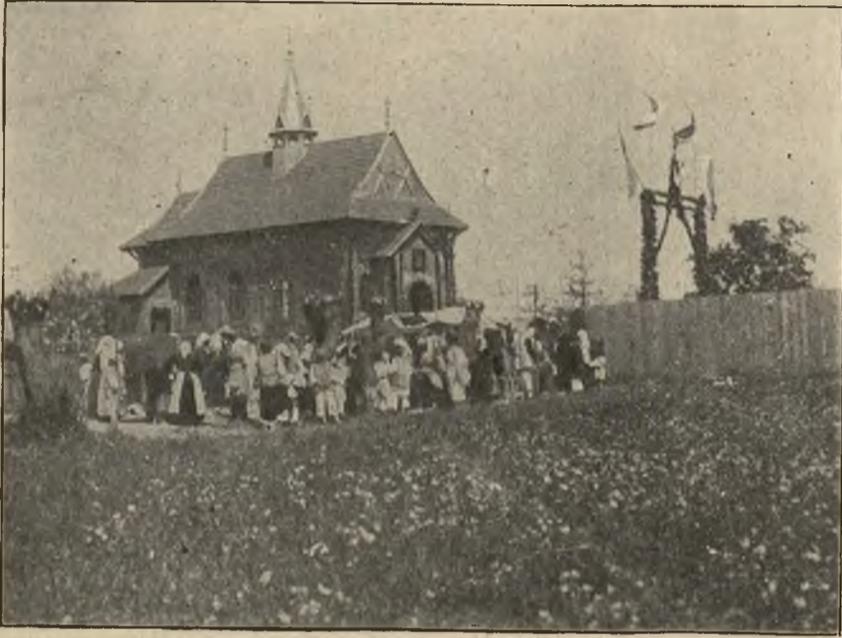

Nowa kolej w Galicyi: Członkowie komisji rewizyjnej i funkcjonariusze nowej kolei lokalnej Drohobycz-Truskawiec na dworcu w Truskawcu. (Fot. „Rembrandt”, Drohobycz).

Aby się dostać do Truskawca, Krynicy lub Szczawnicy trzeba było do niedawna odbywać znaczną część drogi końmi, co nie przyczyniało się wcale do rozwoju i frekwencji naszych galicyjskich miejsc

konął ks. arcybiskup Bilczewski. W uroczystości wzięli nadto udział książę Lobkowitz, ochmistrz arcyksiążęcego dworu z małżonką, w zastępstwie namiestnika radca dworu Cieński, poseł i burmistrz

dopełnił aktu poświęcenia, poczem wygłosił podniosłe kazanie, które wywarło niezwykle wrażenie na obecnych. Podziękowawszy w wymownych słowach parze arcyksiążęcej za przybycie, przedstawił znaczenie

Wielka uroczystość na Pokuciu: Nowy kościół w Kniaźdworze pod Kołomyją.

Wielka uroczystość na Pokuciu: Arcyksiążę Karol Franciszek (X) z małżonką w procesji dookoła nowego kościoła w Kniaźdworze.

kąpielowych. Dopiero w ostatnich latach doczekała się kolei Krynica, zaś obecnie, przed kilku dniami, puszczono w ruch kolej lokalną z Drohobycza do Truskawca.

Linia ta, mająca długości 12 kilometrów, została wybudowana na terenie bardzo trudnym pod kierownictwem inżynierów Wydziału krajowego, pp. Ruebenbauera i Lewickiego, przez przedsiębiorstwo inżynierów Malczewskiego i Schauera w stosunkowo krótkim czasie jednego roku.

Wychodząc ze stacji Drohobycz, przecina trasa kolejowa wsie Baniowice, Korost, Solec, Kołpiec i Stebnik. W ostatniej miejscowości prowadzi osobny tor dowozowy o długości 1 klm. do prastarych salin stebnickich, pamiętających jeszcze czasy polskie.

Od Stebnika kolej przybiera charakter górski i łączy ze znacznymi wzniesieniami, dominując nad całą malowniczą okolicą ku Truskawcowi.

Sam wjazd do Truskawca jest nader uroczy. Widok, jaki się z okien wagonu przed oczyma podróźnych roztacza, da się śmiało porównać do sławnych krajobrazów dolin szwajcarskich.

Illustracje nasze przedstawiają pierwszy pociąg, który przywiózł komisję rewizyjną do Truskawca, oraz grupę jej członków i funkcjonariuszy nowej kolei.

Wielka uroczystość na Pokuciu.

Kniaźdwór, zapadła na Pokuciu miejscowość, była w dniu drugiego czerwca widownią niezwyklej uroczystości. Odbyło się tam poświęcenie kościółka rzymsko-katolickiego, zbudowanego przez tamtejszą ludność polską.

Uroczystość uświetniła swą obecnością dostojna para: przyszły następca tronu arcyksiążę Karol Franciszek Józef z arcyksiężniczką Zytą, a poświęcenia do

Kołomyi Kleski, starosta Pawlikowski, prezes kołomyjskiego Koła T. S. L. D. Milewski, drużyny Sokołów z Kołomyi i Peczeniżyna, oddział kołomyj-

Wielka uroczystość na Pokuciu: J. E. książę arcybiskup Bilczewski i ochmistrz książę Lobkowitz w oczekiwaniu pary arcyksiążęcej, przybywającej na poświęcenie nowego kościoła w Kniaźdworze.

skich skautów, wreszcie tłumy miejscowej polskiej i ruskiej ludności tudzież publiczność z sąsiedniej Kołomyi i Peczeniżyna.

Przy pięknej pogodzie ks. arcybiskup Bilczewski

powstania w miejscowości tej kościółka rz. katolickiego, wzywając lud polski, aby tam gorliwie uczęszczał. Obecnej na uroczystości w znacznej liczbie ludności ruskiej wskazał ks. arcybiskup nową świątynię, jako ognisko miłości bliźniego, które powinno przyczynić się do zgodnego współżycia obu bratnich narodów.

Z wojny włosko-tureckiej.

Wojna włosko-turecka ciągnie się w nieskończoność. Pomimo wszelkich wysiłków Włochom nie udało się dotychczas opanować Trypolisu i zmusić Turcyi do ustępstw. Aczkolwiek flota włoska zdołała z łatwością opanować kilka wysp na morzu Egejskim, zwycięstwo to nie przełamało bynajmniej odpornej postawy rządu tureckiego, który z coraz większą energią szykuje się do obrony. Wobec tego, że Włochy usiłują znów przenieść punkt ciężkości swej akcji wojennej na morze i częściowo plan ten wykonały przez zajęcie wysp na morzu Egejskim, Turcyja z wielkim pośpiechem zbiori swe porty, wydalając z nich jednocześnie poddanych włoskich. Jedną z ilustracji naszych przedstawia właśnie grupę Włochów, wygnanych ze Smyrny.

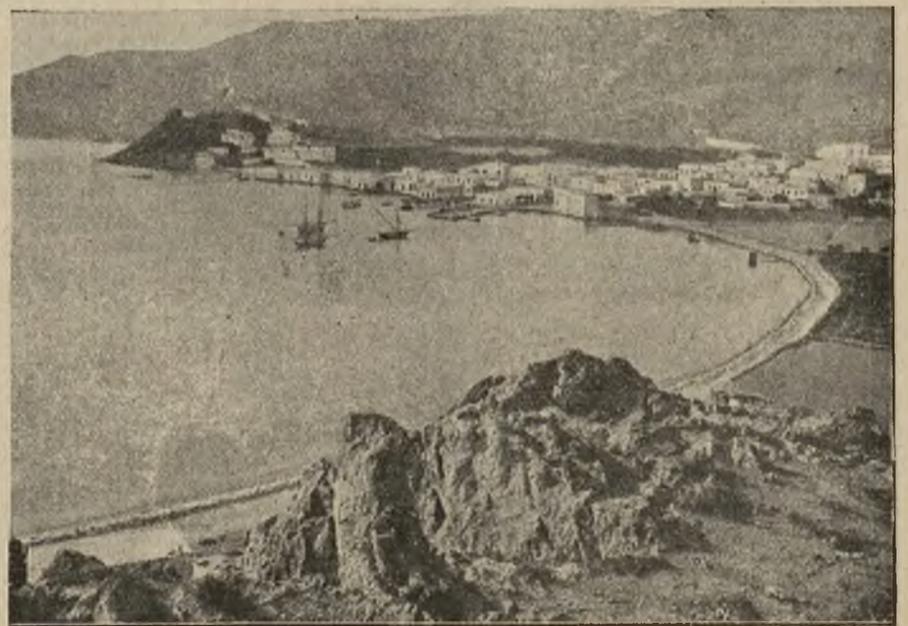
Nowy dyrektor biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie.

Na ważne stanowisko dyrektora biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie został powołany ceniony znawca i wybitny pedagog prof. Bolesław Mańkowski.

Osobistość to znana dobrze w świecie naukowym polskim. Urodzony w r. 1852 w Lubaczowie w Galicyi, ukończył studia we Lwowie. W latach

Z wojny włosko-tureckiej: Grupa Włochów, wydalonych ze Smyrny, na dworcu w Neapolu.

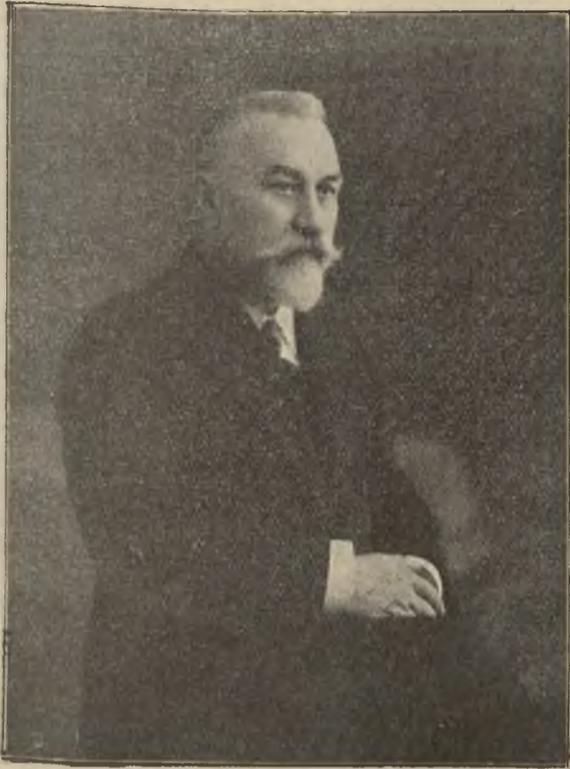
Z wojny włosko-tureckiej: Port na zajętej przez Włochów-wyspie Pathmos.

1874 i 75 pracował przy wydawnictwie Encyklopedyi dla krajoznawstwa Galicyi, następnie otrzymał stypendyum im. Leona Sapiehy, kształcił się w Lipsku i Berlinie.

Przez pewien czas pracował w bibliotece hr.

gnowaniem nie tylko gimnastyki, ale wszelkiego rodzaju sportów i ćwiczeń, które podnoszą sprawność ciała, a z nią i siłę duchową. Szerzy również w społeczeństwie najsłabiej u nas rozwiniętą zaletę — karność i solidarność.

Akcyę przeciwpożarową prowadzą energicznie dwie instytucye: Krajowy związek straży pożarnych i Tow. kółek rolniczych, zajmując się organizacją straży pożarnych w całym kraju. W tym celu organizują kursa pożarnicze w różnych miejscowościach,

Nowy dyrektor biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie: Prof. Bolesław Mańkowski.
(Fot. M. Münz, Lwów).

Dzieduszyckich, a następnie w bibliotece ks. Adama Sapiehy. W r. 1889 doktoryzował się na lwowskim uniwersytecie, w r. 1890 zaś został redaktorem czasopisma „Muzeum“. Od r. 1906 pracuje w bibliotece lwowskiego Uniwersytetu, jako kustosz a równocześnie zostaje prywatnym docentem pedagogiki.

Prof. Mańkowski położył wielkie zasługi na polu szkolnictwa średniego i ludowego, w uznaniu czego walne zgromadzenie Tow. nauczycieli szkół wyższych mianowało go członkiem honorowym w r. 1909.

Cwiczenia strzeleckie Sokołów.

Organizacya sokola, w myśl maksymy „zdrowa dusza w zdrowym ciele“ dążąc do wszechstronnego rozwoju sił fizycznych, zajmuje się piele-

Uprawiając wszelkie sporty, drużyny sokole oddają się również nauce strzelania, a w niektórych oddziałach sokolich wprowadzono ćwiczenia z karabinami. Są one zdrową rozrywką, a jednocześnie doskonałą szkołą karności.

Illustracya nasza przedstawia grupę członków Sokoła IV we Lwowie podczas ćwiczeń z karabinami.

Walka z groźnym żywiołem.

Galicya należy jeszcze, niestety, do krajów, gdzie dwa niebezpieczne żywioły: ogień i woda wyrządzają znaczne szkody. Trzeba jednak przyznać, że w ostatnich czasach dużo zrobiono, aby zmniejszyć skutki tych żywiołowych klęsk, stale nawiedzających Galicyę.

aby do walki z ogniem przygotować coraz liczniejsze szeregi ochotników zarówno w miastach, jak i wsiach.

Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych urządził w bieżącym roku dziewięć kursów pożarnictwa, na których wyszkoliło się 305 strażaków. Będą oni prowadzić istniejące już straże pożarne lub postarają się o zorganizowanie nowych straży, gdzie dotychczas ich nie było.

Kursy te odbyły się w Jaśle, w Gorlicach, w Gródku Jagiellońskim, w Dukli, w Tarnowie, w Grybowie, w Kałuszu, w Brzozowie oraz w Krakowie.

Naukę na kursach prowadzili: Józef Sroka, instruktor Zarządu głównego Tow. K. R. i Władysław Wach, zastępca sekretarza krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych, zaś na kursach w Jaśle,

Walka z groźnym żywiołem: Kierownicy i uczestnicy kursu strażackiego w Krakowie. W środku siedzi delegat Namiestnictwa rad. dw. Fedorowicz, a dalej na prawo: naczelnik straży krakowskiej p. Nowotny, sekretarz krajowego Związku straży ochotniczych p. Wach i instruktor zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych p. Sroka.

Cwiczenia strzeleckie sokołów: Oddział Sokoła IV. we Lwowie podczas ćwiczeń z karabinami. W środku naczelnik p. Wolski (X). (Fot. M. Münz, Lwów).

Walka z groźnym żywiołem: Uczestnicy kursu strażackiego w Krakowie podczas ćwiczeń.

Dukli i Brzozowie uczył także p. Alojzy Hozar, naczelnik straży pożarnej w Krośnie.

Sprawą organizacyi obrony pożarnej interesuje się także żywo wojskowość, która sama w swoich garnizonach urządza dla oficerów i żołnierzy kursy pożarnicze. Wojskowość potrzebuje również wyszkolonych strażaków, którzy często przy większych pożarach spieszą z pomocą ludności cywilnej.

Niedawno odbył się taki kurs wojskowy we Lwowie.

Ilustracje nasze przedstawiają kurs strażacki w Krakowie oraz uczestników strażackiego kursu wojskowego we Lwowie.

Tarnów ku czci Krasińskiego.

Po wielkich uroczystościach jubileuszowych Zygmunta Krasińskiego w Krakowie i Lwowie może najwspanialszy hold pamięci autora „Irydyona“ złożyło patriotyczne obywatelstwo miasta Tarnowa. Była to naprawdę w Tarnowie uroczystość ogólnonarodowa, wzięły w niej udział wszystkie warstwy obywatelstwa z burmistrzem p. Tertilem na czele, a program obchodu wypadł wprost świetnie.

Nabożeństwo, poranek w gimnazyjach i uroczysta Akademia w sali „Sokoła“ tworzyły trzy główne punkty obchodu. Odczyt o politycznych ideałach Krasińskiego wygłosił tak wybitny znawca naszego romantyzmu i prelegent niepospolity, jakim jest dr. Tadeusz Grabowski, prof. Uniw. Jag. Młody poeta Korolewicz ułożył piękny wiersz ku czci Krasińskiego, który z zapałem oddeklamowany przez prof. Wojciechowskiego wywołał burzę oklasków. Nadto śpiewy i orkiestra wypełniły pierwszą część Akademii.

Najciekawszym punktem Akademii był obraz dramatyczny „Irydyon w ziemi mogił i krzyżów“. Autorem jego jest jeden z najsubtelniejszych naszych

Walka z groźnym żywiołem: Wojskowy kurs strażacki we Lwowie (Fot. M. Münz, Lwów).

liryków współczesnych, poeta nastrojów i wrażeń p. Edmund Bieder. Po raz pierwszy napisał p. Bie

der rzecz ideową, pełną głębszych myśli. Debiut wypadł bardzo korzystnie.

Oto widzimy na scenie cmentarzysko, na którym po pracy ofiarnej dla narodu odpoczywa we śnie syn Amfilocha. O jego duszę, podobnie jak w dziele Krasińskiego, toczą walkę dobre, opiekuńcze istoty: Kornelia i Elsinoe z Masynissą, symbolem zła i zwątpienia. Masynissa budzi Irydyona słowami: „Przez moce piekieł, przez piekielne gromy, Irydyonie wstań, przez imię Romy!“

Zbudzonemu tem zaklęciem Irydyonowi Masynissa pokazuje Polskę współczesną, wątpiącą i zrezygnowaną, wyrzekającą się ideałów. Chce on zniechęcić Irydyona do pracy dla narodu, by zabrać go dla siebie. Ale Irydyon nie upada na duchu, on wierzy nadal w przyszłość lepszą i dzieciom przekazuje w testamencie straż ideałów Polski.

Podniosły utwór przyjęła publiczność hucznymi oklaskami. Autorowi wręczono wieńce. Do podniesienia przedstawienia przyczyniła się i dobra gra artystów-amatorów. P. Wojciechowski, jako starzec, porwał potęgą swej deklamacji salę, p. Kudelkova (Kornelia) i p. Marta Gorylska (Elsinoe) umiały nadać właściwy, miękki i smutny ton swym słowom i gestom, również p. Sokół (polityk), p. Henner (pachole), p. Bujnowski (Irydyon) i Masynissa (prof. Herget) grali swe role z pietyzmem i przejęciem.

Rzecz p. Biedera nie powinna zejść z programów jubileuszowych Krasińskiego.

Ilustracja nasza przedstawia scenę utworu p. Biedera, gdy Masynissa budzi Irydyona.

Tarnów ku czci Krasińskiego: „Irydyon w ziemi mogił i krzyżów“ prof. Biedera na uroczystym przedstawieniu ku czci Krasińskiego w Tarnowie.

Tarnów ku czci Krasińskiego: Edmund Bieder, autor „Irydyona w ziemi mogił i krzyżów“.

Jerzy Spitzmuller i Armand Le Gay.

FABRYKANT MUMIL.

11)

Tłum. z francuskiego.

Bardet połknął jednym haustem swą wódkę, rzucił na stół zapłatę i ku wielkiemu zdziwieniu szynkarki wypadł z izby, sniesząc za psem. Nie rozumiał dobrze, dlaczego Frisquet pobiegł za tym rudym drabem, ale, ufając psu, nie przeszkadzał mu w śledzeniu.

Opuściwszy wąskie przejście, rudy człowiek skręcił na prawo i wyszedł na ulicę Kordylyerów. Tu zatrzymał się przy tablicy z afiszami i udając, że czyta, rzucił szybkie spojrzenie w bok, nie dojrzał jednak nic, co mogłoby wzbudzić podejrzenie, że go śledzą. Bardet, ukryty za rogiem, przyglądał mu się ostrożnie z daleka. Frisquet biegł środkiem ulicy z obojętną miną.

Upewniony, iż nic mu nie grozi, rudy mężczyzna skręcił w bulwar Arago. Minawszy kilka domów, wszedł do trafiki.

Bardet, przechodząc obok, zajrzał do środka i ujrzał, jak człowiek ten zapalał papierosa. Przeszedł szybko na drugą stronę, rzuciwszy pełne uwielbienia spojrzenie na Frisqueta, siedzącego z powagą o kilka kroków od trafiki. Agent poznał w rudym mężczyźnie garsona z szynku ojca Bazocha.

Po chwili wyszedł on z trafiki, doszedł do rogu i minawszy Avenue des Gobelins, wkroczył na Lutmar Saint-Marcel. Przebiegł jeszcze ze dwieście metrów, zaglądając do wnętrza małych restauracji, od których roją się te okolice. Wreszcie zdawało się, że znalazł to, czego szukał. Wszedł do małego handlu, prawie pustego i po chwili wahania usiadł przy stoliku w głębi sali.

Bardet, czując głód, zastanawiał się przez chwilę, czy nie pójść za jego przykładem. Pokusa była wielka, ale sprytny agent połapał się, że byłoby to zbyt wielką nieostrożnością. Poszedł więc dalej, zostawiając na straży Frisqueta, zwinętego w kłębek na chodniku, obok drzwi do handlu. O kilkanaście kroków dalej Bardet zobaczył restaurację z szyldem głoszącym:

Spotkanie dorożkarzy.

Rzeczywiście obok chodnika stało kilka dorożek. Woznice siedzieli w restauracji, grając w karty. Na ten widok Bardetowi przyszła genialna myśl. Zapomniał w jednej chwili o głodzie i bez namysłu wszedł do restauracji. Jeden z dorożkarzy stał za grającymi i przyglądał się im z ciekawością, paląc fajkę. Bardet podszedł doń i rzekł, uderzając po ramieniu:

— Przepraszam, chciałbym z wami pomówić.

Dorożkarz, zdziwiony, przyjrzał się murarzowi i zapytał podejrziwym tonem:

— A o co chodzi? Nie znam was...

— W każdym razie możemy się czego napić. To do niczego nie upoważnia, a przy kieliszku powiem, o co mi chodzi. Ja płacę.

Argument był wymowny, dorożkarz zgodził się i obaj usiedli przy stoliku w innym rogu sali.

— Otóż jest rzecz taka — zaczął agent bez długich wstępów. — Jestem inspektorem tajnej policji.

Dorożkarz uczynił poruszenie, świadczące o przestraszeniu, połączonym z odrazą.

— Uspokójcie się, ojcze — rzekł Bardet — nie macie się czego obawiać, przeciwnie, chcę wam zaproponować mały interes, na którym możecie dobrze zarobić.

— Ależ, ja nie jestem szpiclem! — zaprotestował żywo woznica.

— Nie jesteście bardzo grzeczni! — odparł Bardet nieco zmieszany, pokrywając to uśmiechem. — Ale mniejsza o to, słyszcie to nie po raz pierwszy. Nie chodzi mi wcale o to, żebyście szpiegowali.

— Więc o co?

— Śledzę teraz pewnego człowieka, który mógłby mnie poznać w tem przebraniu. Muszę więc koniecznie zmienić je.

— Doskonale — rzekł dorożkarz, zaczynając rozmawiać. — Więc pomyślał pan o mnie?

— Właśnie. Chcę z wami zamienić się na ubrania i wynająć od was dorożkę na resztę dnia.

— I co mi pan za to daje?

— Dwadzieścia franków zaraz i drugie dwadzieścia, gdy dostawię powóz wieczorem.

— Za mało. Zarobiłbym przez ten czas więcej. Przytem jest ryzyko.

— Jakie ryzyko?

— Ba! A kto mi dowiedzie, że to wszystko, co pan mi opowiada, jest prawdą? Nie wiem, czy pan rzeczywiście jest agentem tajnej policji?

— A to?

I Bardet pospiesznie włożył rękę do wewnętrznej kieszeni kamizelki, wyjął swe papiery i legitymacje i podsunął pod oczy dorożkarzowi.

— No, widzę, widzę... ale w każdym razie... Niech pan dotoży jeszcze dziesięć franków i sprawa będzie ubita.

— Zgoda! — rzekł Bardet, widząc, że musi przystać na warunki dorożkarza, żeby nie przegrać sprawy. Więc połowę zaraz, a resztę po powrocie.

— Nie, niech pan od razu wykląda wszystko, inaczej nic z tego.

Agent wyjął z portfela banknot pięćdziesięciofrankowy, otrzymany od Ducroca i wręczył go dorożkarzowi. Ten począł go oglądać starannie pod światło.

— O! — rzekł Bardet, rozgniewany tem badaniem — możecie się nie obawiać. — Poczem dodał:

— No, ale spieszymy się... Nie mam chwili do stracenia.

Udał się do bocznego pokoju, gdzie zamienili ubrania. Prócz tego Bardet włożył na głowę siwą perukę z długimi włosami i przykleił faworyty. Gdy wyszedł na ulicę zgarbiony, wyglądał na sześćdziesiąt lat i najbliższy przyjaciel nie mógłby go poznać. Stanąwszy na chodniku, rzucił okiem w stronę restauracji, gdzie siedział rudy mężczyzna. Frisquet spał w najlepsze i nikt nie byłby w stanie domyśleć się, że jest na straży.

Zadowolony z tego, zaimprovizowany dorożkarz wdrapał się z trudem na kozioł, wyjął z kieszeni gazetę i zdawał się być zagłęzionym w czytaniu.

W rzeczywistości jednak obserwował drzwi restauracji i rozmyślał nad sposobami dalszego działania. Jeżeli śledzony pójdzie dalej piechotą lub wsiądzie do dorożki, dalsze tropienie go nie przedstawia najmniejszej trudności. Jeżeli jednak wybierze tramwaj lub omnibus? Bardet suszył głowę nad tem, co będzie musiał uczynić w takim wypadku, gdy drzwi restauracji otworzyły się i wyszedł z nich rudy mężczyzna.

Musiał go odurzyć powietrze po wypitych kieliszkach, gdyż chwiał się lekko na nogach i uśmiechał się głupkowato, jak to czynią pijani.

Zatrzymał się na chodniku, zapalając kilkakrotnie papierosa, poczem rozejrzał się dokoła ogłupiałym wzrokiem, jak gdyby czegoś szukał.

Wreszcie oczy jego padły na rząd fiaków i ruszył wprost w stronę starego dorożkarza, który teraz zdawał się spać, zgarbiony na swem siedzeniu.

— Dorożka! — krzyknął przepitym głosem — wolna?

— Do licha! — zamamrotał pseudo dorożkarz, podskakując. — To zależy, gdzie pan chce jechać?

— Dzielnica wojskowa! Avenue Lowendal, numer 18.

— Doskonale, proszę siadać.

Nieznajomy wsiadł, opadł ciężko na poduszki i po chwili zasnął głęboko, kołysany rytmicznym ruchem powozu.

Frisquet biegł za dorożką.

Bardet zatrzymał się przed Nr. 18 na Avenue Lowendal, zeskoczył z kozła i potrząsnął za ramię swego gościa. Ten otworzył machinalnie jedno oko, później drugie, spojrzał ze zdumieniem na dorożkarza, nie zdając sobie sprawy z tego, gdzie się znajduje.

Nagle oprzytomniał, wyskoczył z powozu, zapłacił za kurs, dodając napiwek i wszedł do domu, nieco zawstydzony, kiwnąwszy przyjaźnie głową odzwiernej, która stała w drzwiach i patrzyła nań kpiącym wzrokiem.

— Podchmielił sobie trochę! — rzekł Bardet do odzwiernej, udając, że liczy pieniądze.

— Ba! — odparła — to mu się często zdarza. Pozatem to porządny człowiek, mieszka u nas od roku... Ale zdaje się, że w jego kraju wszyscy są tacy.

— W jego kraju?

— No tak, to Alzatzczyk! Nazywa się p. Harschfeld, dawny adwokat...

Bardet nie słuchał dalej. Wiedział wszystko, co chciał wiedzieć. Nieznajomy mieszkał w tym domu. Co do nazwiska, to było obojętne, mógł się nazywać tak lub inaczej, główną rzeczą był adres.

Teraz Bardet musiał spieszyć do Akademii, żeby zdać raport ze swej misji, z której wywiązał się z honorem. Znaczną część zasługi trzeba było oddać doskonałemu wędrowi psu, który z zadania wywiązał się znakomicie.

Agent gwizdnął na swego wiernego towarzysza, siedzącego z wywieszonym językiem, poruszył lejcami i odjechał dobrym klusem, pożegnawszy uchy-

leniem kapelusza rozmowną odzwierną, która spojrzęła nań z oburzeniem, iż tak niegrzecznie przetrwano jej rozpoczęte zwierzenia.

ROZDZIAŁ XI.

Pan Gombert, rentier.

Od ośmiu dni w ogródku tajemniczego domu przy ulicy Świętego Jakóba, gdzie zginęli baron Collet, inspektor Staub i księżę Burg Hausen, panowało wielkie ożywienie. Ogrodnicy wyporządzali ścieżki i dróżki, przeprowadzali nowe aleje. Murarze tynkowali i pobielali front domu.

Wszystkie te prace, których nigdyby się w normalnych warunkach nie podjął skąpy właściciel domu p. Vernon, tłumaczyły się tem, iż wynajął on wreszcie dom na trzy lata.

Od czasu, jak pani Jude przestała tu mieszkać, nikt nie chciał wynająć domu, przerażony legendami, jakie krążyły w okolicy o tej „kryjówce zbrodniarzy“. Niewinny na pozór domek cieszył się najgorszą reputacją u sąsiadów. To też wszyscy byli zdania, iż zamieszkać tu mógłby jedynie człowiek pozbawiony zdrowych zmysłów, oryginał lub też osobnik o ciemnych zamiarach. Cała dzielnica z niecierpliwością oczekiwała na przybycie nowego lokatora.

Sprowadził się wreszcie pewnego pięknego poranka i najbardziej zawzięci z sąsiadów nie znaleźli w nim nic podejrzanego.

Lokator ów nazywał się p. Gombert, jak się zaraz dowiedziano. Wyglądał on bardzo przyzwoicie, ubrany był porządnie i nie sprawiał wrażenia ani oryginała, ani zamaskowanego bandyty. Przeciwnie, pełna jego twarz, tryskająca zdrowiem, wzbudzała sympatyę. Twarz tę ożywiały szare, żywe oczka, świecące z pod gęstych brwi. Wzrostu był niewielkiego, dosyć otyły, z osoblwym brzuszkiem, miał szpakowate włosy i takąż brodę. Wyglądał na pięćdziesiąt kilka lat. Towarzyszył mu pies żółty w czarne plamy, którego rasy niepodobna było odgadnąć.

Zainstalowawszy się w swem nowem mieszkaniu, p. Gombert udał się do pobliskiego handlu na śniadanie, które zjadł pospiesznie, poczem powrócił, by obejrzeć dom, w którym zamieszkał.

Można to było uczynić w przeciągu paru minut, ale p. Gombert zużył na to całą godzinę. Można było przypuścić, że bada starannie każdy zakątek. Front domu i ogródek od ulicy nie zajął mu wiele czasu, poprostu rozejrzał się tutaj i udał się wprost do ogródka od tyłu, gdzie zabawił znacznie dłużej. Przedewszystkiem długo przyglądał się granicom ogródka, utworzonym przez budynki, fabryki powozów, garage automobilowy i niski mur, pokryty skorupami. Można było poznać z wyrazu jego twarzy, że pragnie zdać sobie z czegoś sprawę i że przedwstępne badania miejscowości nie zadawałają go.

Wszedł do małej drwalni, znajdującej się przy wejściu do ogródka i wyszedł stamtąd z ogromnym, ciężkim pniem do rąbania drzewa. Trzymając go na ramieniu, przeszedł kilka kroków bardzo powoli, opierając się całym ciężarem kolejno na każdej nodze. Potem pochylił się, badając ślady na piasku. Ale piasek był suchy i śladów nie było widać. Mimo to zdawał się być zadowolonym. Udał się do domu, przyniósł konewkę z wodą i zwilżył nią piasek, poczem powtórzył swe poprzednie doświadczenie. Tym razem ślady stóp były dosyć wyraźne. Wówczas p. Gombert zdjął trzewik, postawił go na piasku i uderzył weń z całej siły pniem. Ślad, powstały w taki sposób, był daleko wyraźniejszy.

— Qto, czego się chciałem dowiedzieć! — mruknął, zacierając z zadowoleniem ręce.

Poczem wciągnął trzewik i powrócił do domu. W korytarzu napotkał psa, o którym zapomniał podczas swych zagadkowych doświadczeń. Pies dobił się do drzwi od piwnicy i prosił wzrokiem o otwarczenie ich.

— Tak, tak — mówił do siebie p. Gombert — oto drzwi, za którymi musi się coś dziać, musimy tam teraz zajrzeć. Cicho, piesku! cicho! chwilkę cierpliwości. — Wyjął z kieszeni małą, ślepa latorę, zapalił ją i po kilku nieudanych próbach otworzył wreszcie drzwi z klucza. Pies wpadł do piwnicy, o mało nie wywróciwszy swego pana i p. Gombert usłyszał zaciekle ujadanie i przenikliwy pisk. Pospieszył za psem do piwnicy, gdzie było zupełnie jasno i ujrzawszy przyczynę hałasu, wybuchnął głośnym śmiechem:

— Ach! żeby to było tylko to!

Pies tarmosił z wściekłością olbrzymiego szczura. Odebrawszy, nie bez trudu, psu zdobycz, p. Gombert wyrzucił ją przez okno, poczem przystąpił d

badania piwnicy, które zajęło mu jeszcze więcej czasu, niż doświadczenia w ogrodzie.

Zwłaszcza mury, a w szczególności zakątki ich, zdawały się zajmować jego uwagę. Uzbrojony w żelazny młotek, opukiwał je cierpliwie cal po calu, wsłuchując się w odgłos. Ale uderzenia wywoływały zawsze ten sam pełny ton. Wówczas począł drapać podłogę motyką. Ale ziemia była tak twardo ubita, że motyka nie była w stanie zedrzyć zewnętrznej skorupy. Odstawił od ściany butelki i różną starzyzną, ale i to nie dało żadnych rezultatów, przytem znalazł w tym kącie tyle kurzu i pajęczyny, iż widocznym było, że oddawna nikt tego nie ruszał.

P. Gombert skrzywił się, można było poznać po jego twarzy, iż nie znalazł tego, czego szukał. Widocznie piwnica ta nie różniła się niczem od innych piwnic.

— A jednakże — rzekł głośno z przekonaniem... — Jednakże tu właśnie musi się kryć tajemnica. Nie może być gdzieindziej.

Począł obserwować zachowanie się psa, który krążył po piwnicy, powracając wciąż do kupy wę gła i obwąchując ją zawzięcie.

— Musi tam coś być pod spodem — mruknął p. Gombert, pochylając się nad węglem, żeby lepiej widzieć, gdyż zaczynał zapadać zmrok.

Stwierdził, że kawałki węgla były pozlepiane ze sobą, prawdopodobnie wskutek wilgoci. Udało mu się z trudem oderwać jeden kawałek, pokryty jakąś lepka ciecżą. Była to krew szczura i dlatego pies obwąchiwał ten kąt.

— No — rzekł p. Gombert, podnosząc się — dosyć na dziś. Nie od razu Paryż zbudowano... Ale cierpliwości, powrócimy tu jeszcze i ta przeklęta piwnica musi wydać swój sekret!...

Nie przypuszczał, mówiąc to, iż powróci tu prędzej, niż sam będzie tego pragnął!...

ROZDZIAŁ XII.

Tajemnicza piwnica.

Około dziewiątej wieczorem p. Gombert przed udaniem się na spoczynek postanowił zrewidować cały dom. Czynił to starannie, nie opuścił żadnego pokoju, ale widać było, że nie czuje się dobrze, że przypomina sobie o losie tych, co tu ginęli i że oczekuje, iż lada chwila z za jakichś drzwi wyskoczy bandyta i rzuci się na niego. Ostatecznie jednak nie znalazł nic podejrzanego i odetchnawszy z wielką ulgą, udał się do jednego z pokojów na górze, gdzie urządził swą sypialnię.

Tu zabarykadował się formalnie: zamknął drzwi na klucz na dwa spusty, zasunął dwie zasówki u góry i u dołu i wreszcie założył je wielką stalową sztabą. Pies położył się na macie słomianej obok drzwi i nie zdawał się być skłonny do wpuszczenia kogokolwiek do pokoju swego pana.

Zabezpieczywszy się w taki sposób od ewentualnej napaści, p. Gombert począł się rozbierać. Zaczął od tego, iż zdjął perukę z głowy i odczepił brodę, z pod której ukazała się ogolona twarz detektywa Sebastjana Blanc'a. Jednocześnie znikła jego otyłość z charakterystycznym świstem wypuszczanego powietrza. Rozebrawszy się, Sebastjan wyjął z futerału rewolwer, nabił go i położył na szafeczce nocnej. Poczem zgasił lampę i wyciągnął się z rozkoszą na łóżku.

Ale chociaż był bardzo znużony, podniecenie nerwowe nie pozwalało mu zasnąć. Próbował używać różnych sposobów, sprowadzających sen, liczył do tysiąca, powtarzał po sto razy jakiś wiersz, nic nie pomagało, bezsenność była silniejsza.

Leżał bez ruchu, z otwartymi oczyma, słysząc bicie godzin na pobliskim zegarze wieżowym, wśród ciszy nocnej, przerywanej od czasu dźwiękiem trąbki automobilowej.

Wybita dwunasta i jeszcze nie umilkły uderzenia zegara, gdy Sebastjanowi wydało się, że słyszy za drzwiami słaby szelest. W pierwszej chwili nie zwrócił na to uwagi, przypuszczając, że podlega złudzeniom słuchu, powstałym z bezsenności. Ale po chwili nieuchwytny szmer dał się słyszeć znowu. Zdawało się, że ktoś zbliża się do drzwi. Nagle zakrzywiła posadzka i w tej chwili szmer ucichł.

Ktoś musiał być za drzwiami, to nie uległo

wątpliwości. Detektyw przekonał się o tem natychmiast niezawodnie, gdy, zapaliwszy lampę, spojrzął na psa; Frisquet ze zjeżoną sierścią, kłapiąc zębami, obwąchiwał szparę między drzwiami i podłogą. Zresztą, gdy detektyw zapalił lampę, szmer za drzwiami znowu się rozległ; tym razem słyhać było, jak ktoś szybko zbiega po schodach. Jednym skokiem Sebastjan zerwał się na równe nogi i w mgnieniu oka ubrał się.

Chciał się dowiedzieć za wszelką cenę, skąd pochodziły te szmery. Niepewność wydawała mu się gorsza, niż najgroźniejsze niebezpieczeństwo. Czuł, że rozpoczyna walkę ze strasznym wrogiem, walkę, która mogła kosztować go życie, ale nie wahał się.

Mały domek zdawał się być spokojnym, nikogo nie było na schodach, ani na korytarzu, ani w dolnych pokojach i gdyby nie wściekle ujadanie Frisqueta u drzwi od piwnicy, możnaby przypuszczać, że nic nadzwyczajnego nie zaszło.

— Zawsze ta piwnica! — mruknął Sebastjan, kładąc rękę na klawce.

Ale ku wielkiemu swemu zdumieniu ujrzał, że

— Dorożka! — krzyknął przepitym głosem — wolna?

drzwi, które pozostawił otwarte, były teraz zamknięte na klucz, który tkwił w zamku. O tem, że ktoś był w piwnicy, dowodziło wyraźnie zachowanie Frisqueta, którego węch nie mógł omylić. Ale w jaki sposób ten ktoś mógł się tam dostać?

Nie zastanawiając się nad tem, Sebastjan otworzył drzwi z klucza i wszedł do piwnicy z lampą w jednej ręce i rewolwerem w drugiej. Zaledwie jednak zbiegł parę stopni, gdy przeciąg zgasił mu lampę i detektyw znalazł się w głębokich ciemnościach.

Frisquet już był na dole i słyhać było rozlatujące się z pod jego łap kawałki węgla, jak gdyby pies toczył tam rozpaczliwą walkę, której towarzyszyło zaciekle szczekanie.

Sebastjan widział, że jest zgubiony. Lada chwila zabiją mu psa, a potem on sam padnie pod ciosami niewidzialnego wroga. Nie śmiał poruszyć się z miejsca, żeby nie zdradzić swej obecności i stał nieruchomo, drżąc nerwowo, wyjęzając oczy, by odróżnić coś w ciemnościach, ze ściśniętym konwulsyjnie w rękę rewolwerem, gotów drogo sprzedać życie.

Ale nic nie świadczyło, żeby Frisquet był zabity lub nawet ranny. Przeciwnie, szczekał z coraz większą zaciętością, i o ile można było poznać po

głosie, stał teraz nieruchomo w jednym z kątów piwnicy.

To dodało odwagi Sebastjanowi, sięgnął więc do kieszeni po zapalki, żeby zapalić lampę. Ale zapalek nie znalazł; przypomniał sobie, że zostawił je w sypialni. Postanowił pójść po nie, lub poszukać ich w kuchni. W tej chwili usłyszał za sobą, że drzwi zamykają na dwa spusty. Serce przestało mu bić.

Był uwięziony i to przez kogo? Teraz dopiero zrozumiał, że dał się złapać w pułapkę. Zrobią z nim to samo, co z tym nieszczęśliwym Staubem, którego niedoświadczenie i nieostrożność tak krytykował! Zimny pot wystąpił mu na czoło. Zrozpaczony opadł na stopień schodów i siedział tak bez ruchu z bezużytecznym rewolwerem w ręku. Szumiało mu w uszach, myśli kłębiły się pod czaszką z szaloną szybkością.

Pies zamilkł teraz, słyhać było tylko jakieś poruszenia. Sebastjan sądził, że to drgawki przedśmierne i nie śmiał zawołać na psa, obawiając się straszliwej prawdy. Czekał na swoją kolej, czekał z niecierpliwością, wołał śmierć od tego potwornego przerażenia, które podnosiło mu włosy na głowie i pokryło całe ciało zimnym potem.

Nie czekał długo, usłyszał ciche kroki, zbliżające się w jego stronę. Wyprostował się ostatnim wysiłkiem woli i ścisnął nerwowo kolbę rewolweru, gotując się do strzału. W tej chwili uczył na tej samej ręce wilgotne dotknięcie — to Frisquet lizał go.

Ale było już za późno... Pocisnął cyngiel i strzał padł — towarzyszył mu żalony skowyk. Biedne zwierzę było ranione lub może zabite.

— Frisquet! Frisquet! mój dobry Frisquet! — zawołał Sebastjan, zapominając o wszystkim.

Ale Frisquet żył, detektyw z niewypowiedzianą radością poczuł, jak pies oparł mu łapy na ramionach i liznął kilka razy po twarzy. Począł gładzić go po głowie i poczuł pod ręką coś wilgotnego i lepkiego. Była to krew. Widocznie kula zraniła psu ucho.

Błysk wystrzału rozświetlił na sekundę piwnicę i Sebastjan zdążył zauważyć, że nie było w niej nikogo.

To uspokoiło go. Tłumaczył sobie, iż jeśli nie zabito go dotąd, gdy tak łatwo to było uczynić, to teraz tembardziej nie nastąpi to wobec zbliżającego się dnia, gdy łatwiej mógłby się obronić. Ale w takim razie poco zamykano go w tej piwnicy, gdzie przeżył najstraszniejsze godziny w swym życiu? Znajdował na to jedyną odpowiedź logiczną: jego straszliwy przeciwnik chciał mu dać przez to przedsmak męczarni, przez jakie będzie musiał przejść, jeśli nie zaniecha walki. Przytem dowiódł mu, iż jest silniejszym i że potrafi przez kilka godzin trzymać jego życie w swych rękach.

Jeżeli tak myślał przeciwnik, to omylił się, nie znając uporu i zaciętości detektywa. Lekcja była ostra, skorzysta z niej, postępując nadal z większą ostrożnością, ale nie cofnie się.

Tymczasem najważniejszą rzeczą było wyjść z tej przeklętej piwnicy, a ponieważ Sebastjan nie mógł odnaleźć sposobu, w jaki wyszedł z niej ten, który go tu zamknął, nie widział innej rady, jak wyważyć drzwi.

Przez chwilę myślał o okienku, ale było ono zakratowane i nawet dziecko nie mogłoby się przez nie przedostać, kraty zaś były tak umocowane w murze, iż niepodobna ich było wyrwać, o czem zaraz Sebastjan się przekonał.

Z niewielkim stosunkowo trudem otworzył drzwi, odrywając nadwyrężony zamek.

Ku wielkiemu swemu zdziwieniu w domu zastał wszystko tak, jak zostawił. Okna zamknięte i pozastłaniane roletami. Drzwi od ulicy i od ogrodu zamknięte na klucz.

W jaki sposób wszedł i wyszedł gość nocny?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Straszny wybuch prochowni pod Wiedniem.

W ubiegłym tygodniu miasto Wiener Neustadt pod Wiedniem przeżyło straszne chwile. W sąsiedniej miejscowości Wöllersdorf, leżącej obok austriackiego pola awiatycznego, nastąpiły niespodziewanie dwie wielkie eksplozje prochu. Istnieje tam największa w Austrii fabryka prochu i amunicji, która głównie zaopatruje wojska austriackie. Fabryka posiadała w okolicy przeszło trzydzieści dużych magazynów, w których są nagromadzone ogromne ilości materiałów wybuchowych.

Z niewiadomych przyczyn podczas ładowania na wozy transportowe prochu pod magazynem Nr. 48, proch zapalił się i nastąpił straszny wybuch. Wyleciało w powietrze 40 tysięcy klg. prochu wraz z budynkiem i ludźmi, którzy w nim i poblizu się znajdowali. Około 30 osób zginęło na miejscu, przeszło zaś 100 zostało poranionych. Siła wybuchu była tak wielka, że magazyn został zmieciony formalnie z powierzchni ziemi. W mieście domy zostały uszkodzone, a setki szyb rozbitych. Prąd powietrza poczynił spustoszenia nawet w miejscowościach odległych o 50 klm. od W. Neustadt.

Zaledwie zdołano ochłoniąć po pierwszym wybuchu, w dwa dni potem nastąpiła w nocy druga eksplozja. Tym razem wybuch był mniejszy, gdyż wyleciał w powietrze magazyn podręczny, mieszczący tylko 1000 klg. prochu.

Wtedy jednak dopiero stało się jasnym, że wy-

Straszny wybuch prochowni pod Wiedniem: Żołnierze szukają szczątków ofiar katastrofy w gruzach zburzonego magazynu Nr. 48.

Straszny wybuch prochowni pod Wiedniem: Komisja wojskowa bada szczątki ciał, zebrane na miejscu wybuchu.

buchy te są dziełem zbrodniczej ręki, a miały na celu wysadzenie w powietrze wszystkich magazynów, przez co armia austriacka zostałaby pozbawiona amunicji.

Sprawcy dotychczas nie wykryto.

Teatr lwowski w Krakowie.

Do Krakowa zawitały już zwiastuny letniego sezonu: opera i operetka teatru lwowskiego. Tych sympatycznych gości Krakowianie oczekują z utęsknieniem, a witają z wielkim zapalem. I nic dziwnego. Dzięki corocznej gościnie teatru lwowskiego publiczność krakowska, która nie byłaby w stanie utrzymać własnej opery, ma możność w czasie letnich miesięcy rozkoszować się przedstawieniami operowymi i bawić się na operetkach. W ten sposób Kraków dzieli się ze Lwowem wrażeniami artystycznymi.

Tegoroczną kampanię w Krakowie teatr lwowski rozpoczął pod znakiem sztuki narodowej — „Kra-kowiakami i Góralami” Kurpińskiego.

Powitanie Krakowa z lwowskimi gośćmi, jak przystało na starych znajomych, było bardzo serdeczne...

Odkładając do następnych numerów zapoznanie naszych czytelników z wybitniejszymi siłami śpiewaczej drużyny lwowskiej, zamieszczamy w dzisiejszym numerze podobiznę jej głównego kierownika, dyrektora teatru lwowskiego, p. Ludwika Hellera.

Teatr lwowski w Krakowie: Ludwik Heller, dyrektor Teatru lwowskiego.

Straszny wybuch prochowni pod Wiedniem: Magazyn Nr. 48 $\frac{1}{2}$, który stał najbliżej miejsca katastrofy, uszkodzony siłą wybuchu.

Wśród drzew szpilkowych pierwszorzędna KAWIARNIA J. BISANZA

w Krakowie, przy ul. Dunajewskiego 1, parter

Kronika tygodniowa.

Choćby nawet miał się na mnie naprawdę pogniwać ów pan z Piotrkowa, który onegdaj narażał mi za moje kroniki, muszę znów zacząć od pogody, a myślę, że przyzna mi rację każdy, kto wie, jakie znaczenie dla całej ludzkości ma dzień 8. czerwca, na który przypadają imieniny św. Medarda.

Według zgodnej opinii naszych domorośliwych meteorologów, mających swoje obserwatoria w haudach Wentzla i Hawelki, należy się spodziewać w razie, gdy w tym dniu padał deszcz, czterdziestu dni niepogody, jak zaś inni twierdzą, czterdziestu jedynie deszczów, które mogą zupełnie spokojnie wykapać, choćby nawet w tygodniu.

Ponieważ zaś święty Medard obdarzył nas nie tylko deszczem, ale nawet prawdziwą burzą z grzmotami i piorunami, zrzęda ogromnie mina wszystkich wycieczkowców i festynowiczów obojga płci. Roili oni (i ja między nimi) najpiękniejsze nadzieje na niedzielę, następującą po dniu św. Medarda, tymczasem sobotni deszcz równał się owym biblijnym słowom: *Mane, Tekel, Fares*, co podobno znaczy na polskie: kup sobie parasol i kalosze, albo siedź w domu.

Wytłumaczono sobie jednak bardzo prędko, że św. Medard nie ponosi tutaj absolutnie żadnej winy, deszcz padał bowiem dopiero wieczór, a chmurę przypędził jakiś złośliwy wiatr. Wobec tego niema się czego obawiać, ale w niedzielę rano z zupełnym spokojem, nawet bez parasola, można się wybrać, czy to na wycieczkę kolejarzką do Tenczynka, czy też na zabawę leśną, urządzoną staraniem drukarskiej braci na Bielanych, kędy tańce miał prowadzić znany nasz wodzirej, pan Paweł.

Kronikarska dola złączona jest ściśle z drukarzami, wobec tego na naradzie rodzinnej postanowiliśmy wybrać się na Bielany, zwłaszcza, że to i bliżej i wygodniej się tam dostać, zapowiedziano bowiem, że przez cały dzień będą kursować tam i napowrót po naszej uroczej Wisłce pancerniki najrozmaitszego typu.

Intendantura domowa przygotowała już wcześniej odpowiednią ilość pokarmów stałych i płynnych, żona i córki zaopatrzyły się w kostiumy wycieczkowe i modne kapelusze, z których każdy w razie potrzeby mógłby zastąpić parasol dla rodziny, składającej się nawet z kilkunastu osób.

W niedzielę rano pogoda wspaniała, otucha wstępuje w serce całej rodziny.

Magnifika i córki, zaledwie rano otworzyły oczy, już były przy oknach i badały skrupulatnie zachmurzenie niebios.

— A co! Nie mówiłam, że będzie pogoda?... Ani jednej chmurki! — Dzieci zbierajcie się!... — rozległ się basowy głos pani domu. — Zawracajcie mi niepotrzebnie głowę swym Medardem, teraz widzisz, co warte twoje przepowiednie!

— Cierpliwości aniołeczku! — odparłem skromnie, gdyż z zasady nie lubię się sprzeciwiać szanownej połowicy, która, choć rodem z północnej części Krakowa, odznacza się przecież bardzo ognistym temperamentem. — Cierpliwości!... Do wieczora jeszcze daleko! Medard nie zawodzi nigdy!... — Wierz mu! On taki sam mężczyzna, jak każdy inny!...

Ponieważ najwyższa władza domowa tak postanowiła, od wyroku jej nie było apelacji. Całą karawaną, za którą postępowała poczciwa Kasia, nasza pokojówka i kucharka w jednej osobie, dziś odgrywająca rolę jucznego wielbłąda, podążyliśmy nad Wisłę.

Niestety, tutaj doznaliśmy pierwszego rozczarowania. Statki na Bielany nie kursują z powodu bardzo niskiego stanu wody, być może, że zaprowadzi się regularną komunikację nimi, ale dopiero od klasztoru Zwierzynieckiego.

Podążyliśmy na wskazane miejsce.

Choć dopiero dziesiąta rano, promienie słoneczne prążą nie do wytrzymania, rozplywamy się po prostu w potach... W duchu zazdroścąc praocju naszemu, Adamowi, który używał ongiś w rajku daleko lżejszych, niż obecne, kostiumów, cierpienia swoje

ofiaruję jednak jako pokutę za grzechy już popełnione i w przyszłości popełnić się mające...

Za mną podążyła reszta towarzystwa, w najbliższym zaś oddaleniu połowica, sapiąc z gorąca, jak miech kowalski. Oglądam się też co chwila poza siebie z trwogą, sądząc, że to może nadzieją automobil, a jak wiadomo, samochody były w ostatnich czasach przyczyną kilku wypadków, więc trzeba się mieć przed nimi na baczności.

Dochodzimy wreszcie pod klasztor i tutaj dowiadujemy się, że statkami nie pojedziemy, bo ich niema, trzeba postarać się o furkę chłopską i trząść swe kości po wyboistym gościńcu.

Do jakiegóż jednak poświęcenia nie jest człowiek zdolny, zwłaszcza, jeśli rozchodzi się o sprawienie przyjemności, powiedzmy, w tym wypadku bardzo wątpliwej, swej rodzinie.

Wytargowawszy się należycie, zajmujemy miejsca, ja z woźnicą, dalej żona i córki, każda na osobnym siedzeniu, bo kapelusze przeszkadzają, w tyle Kasia z koszykami i tobołami.

Ledwo ruszyliśmy z miejsca, panie delektują się już czystością i wonią powietrza, ja przeciwnie, twierdziłem i twierdę, że skutkiem gorąca i kurzu po prostu oddychać nie można.

Wreszcie szczęśliwie znajdujemy się u stóp Bielańskiej góry, nadzieją odpoczynku w cieniu drzew dodaje człowiekowi nowych sił, spinamy się po chyłości, ja jako człowiek o miękkim sercu pomagam Kasi w niesieniu prowiantów, boć to na wycieczce rzecz najważniejsza, ale skutkiem tego męczę się i pocę jeszcze bardziej...

Tymczasem jednak horyzont zaczyna się pokrywać chmurami, co odbiera ochotę do zabawy zgromadzonym w dość szczupłej liczbie.

Moja żona jest jednak ciągle w dobrym usposobieniu i twierdzi z uporem, godniejszym lepszej sprawy, że pogoda będzie.

— Naturalnie, jeśli deszczu nie będzie! — przerwam w wściekłością.

— Nie będzie!... Zrywa się wiatr, rozpędzi chmury!

— Tak... albo spędzi nowe...

Koniec końcem zwycięża tradycja Medardowa, otwierają się upusty niebieskie i zaczyna lać, ale to tak, jak z cebra... Pioruny wała, błyskawice rozjaśniają co chwila ciemności, zdaje się, że zbliża się koniec świata, który Opatrzność chce zniszczyć nowym potopem...

Stoimy pod drzewami, kryjąc się po dwie i trzy osoby pod jednym parasolem, musimy jednak ciągle posuwać się wyżej, gdyż strumienie wody szukają sobie coraz to innych dróg... Najlepiej jeszcze wyszła Kasia, gdyż ona bez żenady nakryła się jedną ze spódnic, zdobiących jej bujne kształty i stosunkowo najmniej ucierpiała, inne niewiasty wyglądały jak zmokłe kury... Aż litość brała, patrząc na biedaczki, nie mogące po prostu ruszyć się z miejsca.

W tej krytycznej chwili mnie przynajmniej humor nie odstąpił, choć w gruncie rzeczy w sercu mem rozszalało się całe piekło.

— Cudna pogoda!... — powtarzałem półgłosem. — Rzeczywiście wiatr rozpędził chmury, ale także i wycieczkowców!

— Milcz, przebrzydły człowieku! — zawołała żona z prawdziwą wściekłością. — Jeśli nie przestaniesz, strącę cię z góry!...

— W takim razie będę prędzej na dole!...

Po dwugodzinnym laniu sprzykrzyło się wreszcie i deszczowi, przestał więc padać, a z poza chmury słońce wystawiło jedno oko i poczęło się złośliwie uśmiechać...

Rozpoczęliśmy odwrót ku dołowi po rozmokłej i oślizniętej ziemi, odwrót, który na długo pozostanie mi w pamięci.

Napoleon w ten sposób nie wracał z nad Berezyny, jak my z pod Bielańskiego klasztoru! Użył człek, nie przymierzając, jak pies w studni!...

Widziałeś gromady zmoczonych mężów i niewiast w strojach, które przylepiły się do grzesznego ciała i utrudniały ruchy, widziałeś elegantów w cylindrach, którzy pod pachą nieśli lakierki, nie chcąc ich narażać na zagładę w kałużach błota... Akompaniament tworzył pisk dzieci, stękania i narzekania...

Gdy wreszcie znaleźliśmy się na dole, rozpoczęła się nowa tragedia, właściwie zaś dalszy ciąg poprzedniej. Bohaterami jej to woźnice i właściciele furek, ofiarami my, wycieczkowcy.

Ponieważ po błocie, sięgającym czasem do kostek, miejscami zaś do kolan, trudno przecież brnąć przeszło milę do Krakowa, trzeba wynaleźć sobie jakiś wehikul, któryby nas tam dowiózł...

Ale amatorów jazdy jest stanowczo więcej, niż miejsc na furach. W sytuacji orientują się szybko nasi poczciwi kmiotkowie, ceny miejsc idą w górę, za kawałek marnego siedzenia, za który w normal-

nych warunkach płaci się dwie szóstki, dziś trzeba dać dwie korony i więcej...

Lecz czegoż człek nie robi, jeśli chodzi o przyjemność, jaką się ma sprawić rodzinie!...

Rozpoczyna się więc licytacja, wyścigi od wozu do wozu, wreszcie na wagę złota zdobywamy wehikul i wracamy pod swój własny dach żli, zmęczeni, głodni i zmoknięci, zazdroścąc tym, którzy wierzyli w Medarda i zostali w mieście.

— Żal mi was, to prawda — rzekłem ze stoickim spokojem, patrząc na opletany wygląd mej rodziny — cieszy mnie jednak, iż przecie stało się tak, jak przepowiedziałem! W dzień Medarda mieliśmy deszcz, a to znak niechybny, że co najmniej do końca miesiąca będziemy mieć niepewną pogodę...

— Głupis z tym swoim Medardem! — zakonkludowała magnifika, zła jak szatan, zwłaszcza, gdy spostrzegła, że już od dawnej rogatki Zwierzynieckiej snują się gromady ciekawych, pragnących oglądać powrót niedobitków...

Oj, a było rzeczywiście co oglądać!... Było się z czego śmiać! Zdaje się, że ś. p. Dante właśnie po takiej wycieczce potrafił tak barwnie skreślić okropności piekielnego życia...

Konstatuję więc z całą stanowczością, że poczawszy od uroczystości św. Medarda deszcz codziennie, jak to powiadają wisi w powietrzu, a prawdę rzekiesz, obecnie go już nie potrzeba, chyba tylko do polewania ulic w zastępstwie zakładu czyszczenia miasta, co jest ze względu na higienę wskazaniem, wykonywanem zaś bywa dość skrupulatnie w śródmieściu, mniej na przedmieściach, prawie zaś nigdy w gminach przyłączonych. Deszcz przynajmniej nie robi różnic, pada wszędzie z jedną siłą, czy to w bliskości pałacu Larysza, czy też gdzieś dalej, gdzie żaden radca miejski nie ma domu, ani parceli budowlanej.

Pogody zaś potrzebujemy już choćby ze względu na wystawę architektoniczną, której otwarcia, zapowiedzianego na maj, nareszcie przecież doczekaliśmy się w czerwcu, ze względu na spodziewane odwiedziny arcyksięcia Karola Franciszka Józefa i wyścigi, w czasie których będzie można podać rękę szczęściu i wygrać w totalizatora, o ile się naturalnie nie przegra...

Do jednych tylko wyścigów nie potrzeba wcale pogody, a tymi jest tak zwany bieg marszałkowski we Lwowie, do którego przyjmuje mianowania dyrekcja Klubu jazdy politycznej panów, mieszcząca się we Lwowie w pałacu namiestnikowskim. Miały to być podobno popisy międzynarodowe, do których chciano dopuścić i demokratów, przekonano się jednak, że nie mają przepisanej wagi, wobec czego musiano odstąpić od projektu.

Z pomiędzy zgłoszonych do biegu zdyskwalifikowano już Dudia Abrahamowicza, Tarnowski i Lubomirski mają mało szans powodzenia, pierwszym, jak się zdaje, będzie hr. Adam Gołuchowski, na którego ostatecznie godzą się i Ukraińcy i Breiter z doktorem Reitzesem.

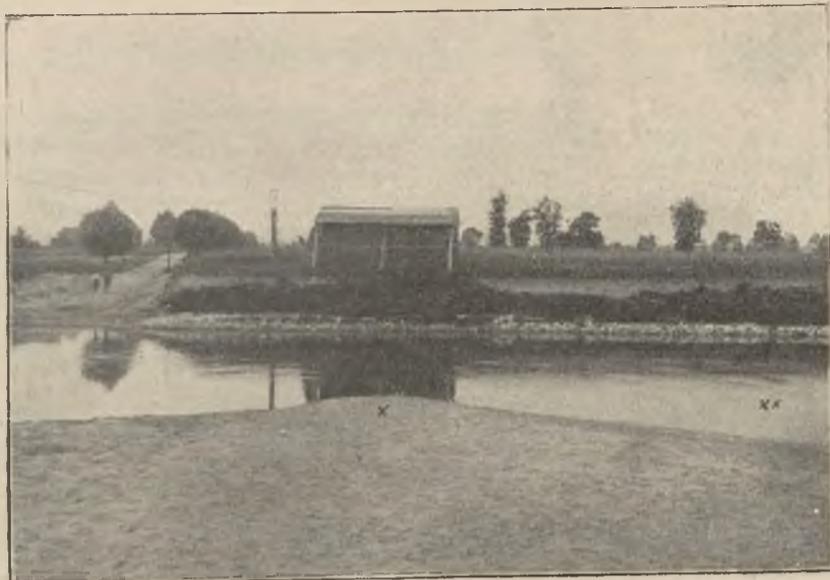
Gdyby zresztą sytuacja stała się poważną i potrzebna byłoby zabiegu operacyjnego, mamy obecnie świeżych doktorów medycyny (*honoris causa*), między nimi namiestnika Bobrzyńskiego, którzy niewątpliwie dopomogą i to bezinteresownie do rozwiązania sytuacji, o której się powiada, że jest w bardzo poważnym stanie.

Co do braci Ukraińców, to nie ulega najmniejszej kwestyi, że oni z każdego marszałka Polaka będą niezadowoleni, sądzą zaś, że najbardziej z hrabiego Gołuchowskiego, ten bowiem nie dosłyszy, nie będzie się więc mógł delektować muzykalnym zespołem obstrukcyjnym, który z nad Półtwi przenosi się obecnie nad Dunaj.

Onegdaj przewieziono przez Kraków cały wagon instrumentów muzycznych i nut dla wiedeńskiego klubu ukraińskiego, który na najbliższy czas zapowiada festival narodowo obstrukcyjnej muzyki ku zmartwieniu ministra Heinolda, a uciecze Wiedeńczyków.

Podnoszą się głosy, aby na ten okres oddać przewodnictwo w austriackim parlamencie hr. Tiszy, a kierownictwo administracji Csuwajowi, obeszłoby się w takim razie bez § 14., który wisi już w powietrzu...

Kapelusze SŁOMKOWE, PANAMSKIE
i FILCOWE.
NAJNOWSZE FASONY
w wielkim wyborze poleca
B. WIERZEJSKI Kraków, Linia A-B,
róg ul. Floryańskiej.
Dostawca Związku lekarzy i ekonom. urzędników państw.
Telefon 368.

Tragiczna majówka: Miejsce, gdzie utonęli uczniowie VI. kl. gimnazjum im. Sobieskiego, ś. p. Kobielski (X) i Wierciński (XX).

Tragiczna majówka: Uczestnicy nieszczęśliwej wycieczki uczniów gimnaz. im. Sobieskiego a wśród nich ofiary Wisły ś. p. Kobielski (1) i ś. p. Wierciński (2).

Tragiczna majówka.

Przed kilku dniami zaszedł pod Krakowem wypadek, który poruszył całe miasto. W nurtach Wisły znalazło śmierć podczas kąpeli dwóch młodych chłopców, a zbiegowi okoliczności zawdzięczać należy, że katastrofa nie przybrała większych rozmiarów.

Uczniowie VI kl. gimnazjum im. Sobieskiego wybrali się na wycieczkę, t. zw. majówkę, w okolice Chrzanowa. Do Chrzanowa dojechali koleją, dalej zaś ruszyli do Lipowca piechotą, a stamtąd podążyli do Zatora. Za Jankowcami doszli do Wisły.

Ponieważ był dzień gorący, uczniowie uprosili towarzyszących im profesorów Kleczkowskiego i Odronia, aby pozwolili im się wykąpać. Wisła była w tem miejscu dosyć płytka, choć po jednej stronie był silny prąd.

Kilku z kąpiących się przeprowiło się w pław na drugi brzeg. Kiedy powracali, dwaj zaczęli tonąć. Pierwszy utonął uczeń Wierciński i to tak nagle, że raz tylko ręka jego ukazała się na powierzchni wody. Prawie równocześnie zaczął tonąć drugi uczeń Kobielski. Koledzy i profesorowie rzucili się im na ratunek, ale z pośród ratujących dwóch, trafiwszy na głębie, także zaczęło tonąć. Tych dwóch zdołano uratować, Kobielski zaś i Wierciński zginęli.

Ilustracje nasze przedstawiają miejsce wypadku, oraz grupę uczestników nieszczęśliwej wycieczki, zdjętą przed katastrofą przez ucznia Parwiego.

XV-lecie warszawskiego Pogotowia ratunkowego.

Dziś trudno sobie wyobrazić większe miasto, w którymby nie było tak niezbędnej instytucji, jak Pogotowie. Niesie ono w dzień i w nocy pomoc

żytek, jaki przynosi mieszkańcom ta instytucja, otacza ją szczególną opieką i sympatią. To też w dniu jubileuszu za żetony pamiątkowe, które sprzedawano zamiast kwiatów, wpłynęło na rzecz Pogotowia przeszło 50.000 rubli.

Warszawa dała hojny wyraz swego uznania dla tej pożytecznej instytucji.

XV-lecie warszawskiego Pogotowia ratunkowego: Sprzedaż pamiątkowych żetonów na rzecz Pogotowia ratunkowego w Warszawie.

w tak częstych dziś, niestety, wypadkach i nagłych zastąpieniach. A jednak organizacja Pogotowia ratunkowego dopiero w ostatnich kilkunastu latach została zaprowadzoną. Właśnie w tych dniach jedna z najlepiej urządzonych instytucji tego rodzaju, warszawskie Pogotowie ratunkowe obchodziło XV-lecie swego istnienia. Warszawa, oceniając wielki po-

wającego się też pod nazwisko Rosenberga i pod tym nazwiskiem znoszącego się z obcem mocarstwem, jego żonę Teresę z Witkowskich, von Königową, Norę bar. Hoffmann, wreszcie Andrzeja Kołosowskiego.

Jako podrzędniejsze figury szajki schwytała policja krawczynię Czesławę Barszczewską, pozosta-

Nowa wielka afera szpiegowska.

Jeszcze sąd lwowski nie ukończył śledztwa w sprawie szajki Filemona Stecyszyna, obejmującej przeszło 10 osób, w której główną rolę grała młoda, przystoina Warszawianka, Zofia Kucharzewska, jeszcze nie zdołano ogarnąć śledztwa przeciw drugiej szajce szpiegowskiej, w której znajduje się Sandewicz, Bendasiuk, Kotdra i t. d., a już policja lwowska i sąd zajmuje się nową, podobną sprawą. Wchodzą tu w grę osoby z tak zwanych wyższych sfer, które poświęciły się brzydkiej robocie szpiegostwa za obfitą zapłatą, wciągając w sieć szpiegostwa podrzędniejsze figury.

Jako główną sprężynę uważa policja Rudolfa barona von Königa, a podszy-

Rudolf bar. von König.

Teresa bar. von König.

Nora bar. Hoffmann.

Andrzej Kołosowski.

Nowa wielka afera szpiegowska:

jąca pod bezpośrednią władzą Kołosowskiego, a grająca we Lwowie i Przemyślu wśród sfer wojskowych, Juliana Zwarycza, mieszkającego w Tarnopolu, Borysa Kulikowa, mieszkającego w Czerniowcach, Jana Zielińskiego, operującego w okolicy Halicza, Pawła Pickura w Wiedniu, wreszcie Sergiusza S., którego nazwiska na razie nie chce policja wymienić. Część ich znajduje się w lwowskim więzieniu, inni pozostali tymczasowo tam, gdzie ich aresztowano, a niebawem odstawieni będą do Lwowa.

Zdaniem policji szajka ta działała na bardzo rozległym terenie, porozumiewając się za pośrednictwem osób, zamieszkałych w Niemczech.

Lista członków szajki nie jest jeszcze wyczerpana, nastąpić mają dalsze sensacyjne aresztowania.

Wizyty władców bałkańskich w Wiedniu.

(Do ilustracji na str. 2).

Wiedeń w ostatnich czasach stał się środowiskiem, dokąd zbiegają się nici politycznych ukształtowań na Bałkanie. Jeden po drugim zjawiają się tutaj monarchowie państw bałkańskich, aby utrzymać „entente cordiale“ z swym potężnym sąsiadem, którego polityczne aspiracje wywierają obecnie znaczny wpływ na bałkańskie stosunki, spotęgowany jeszcze wojną włosko-turecką.

To też przed kilkunastu dniami pospieszył do stolicy Austrii z wizytą najpierw król bułgarski, a obecnie złożył wizytę dworowi austriackiemu król czarnogórski Mikołaj. Obaj ci monarchowie przybyli w odwiedziny do cesarza austriackiego, aby zapewnić go o swej przyjaźni i nawzajem szu-

kać poparcia dla swych własnych politycznych planów.

Przyjęcie króla czarnogórskiego w Wiedniu było bardzo serdeczne i uroczyste. Na dworcu oczekiwał go cesarz austriacki w otoczeniu arcyksiążąt, bramy wjazdowe do zamku cesarskiego przybrano zielenią i flagami o barwach Czarnogóry.

Po serdecznym powitaniu na dworcu, składali sobie monarchowie wzajemnie wizyty, poczem odbył się wielki obiad dworski.

Cesarz austriacki w dowód przyjaźni zamianował króla czarnogórskiego właścicielem 55 pułku piechoty, rekrutującego się z Brzeżan w Galicji, a stacyonowanego we Lwowie, Brzeżanach i Mostach Wielkich.

Kwintet artystyczny prof. B. Kopystyńskiego.

Obok solistów, których zadaniem jest pogłębiać i rozwijać kulturę muzyczną, bardzo doniosłą rolę w rozwoju artystycznym odgrywa muzyka kameralna. Obliczona zazwyczaj na udział kilku osób, umożliwia wytworzenie doskonałego zespołu, a tem samem podniesienie wykonania artystycznego utworów do wysokich granic. Dlatego też muzyka kameralna cieszy się wielkim poparciem znawców, a kultywowana bywa chętnie przez muzyków.

Kraków jako miasto na wskroś artystyczne posiada także kilku wybitnych przedstawicieli muzyki kameralnej. Między innymi znany jest jako działacz na tem polu prof. B. Kopystyński, który złożył doskonały kwintet pod własnym kierownictwem.

Kwintet ten od dwóch lat stale koncertuje w sali hotelu saskiego, obecnie zaś na sezon letni po raz drugi wyruszył do Zakopanego, gdzie popisywać się będzie w cukierni i restauracji pp. Przanowskich.

Jakiem ogromnem powodzeniem i ceszył się kwintet prof. Kopystyńskiego w Zakopanem, świadczył w zeszłym roku ostatni pożegnalny koncert, podczas którego — rozentuzjazmowana doskonałą grą publiczność urządziła tej sympatycznej drużynie owację kwiatową.

Pan Kopystyński komplet swój powiększył, a w wieczornych koncertach ma wystąpić gościnnie, bardzo sympatycznie i zaszczytnie w pamięci z przeszłego roku zapisany, a obecnie na studiach w Akademii muzycznej w Wiedniu przebywający, ceniony skrzypek p. Karol Araszkiewicz, były uczeń prof. Barcewicza z Warszawy. Opinia kwintetu prof. Kopystyńskiego jest już oddawna ustalona, a jako zespół o charakterze polskim jest on tem sympatyczniejszym.

Z naszego handlu i przemysłu.

Do należytego rozwoju handlu i przemysłu, tych niezbędnych arterii każdego społeczeństwa, potrzeba nie tylko kapitałów, ale przede wszystkim fachowo wykształconych, zdolnych i energicznych ludzi. Jednym z takich pionierów na twardej niwie naszego handlu i przemysłu jest znany z swych zdolności kupieckich p. Wincenty Paweł Kramarzowski, obecnie właściciel dwóch największych zakładów gastronomicznych w Łodzi „Grand-Bar-Cafe“ i „Bar Empire“. Praktykę handlową rozpoczął p. Kramarzowski w Krakowie w firmie Kulczyński i Bochnak, a dzięki swoim zdolnościom już w 19-tym roku życia zarządził „Grand hotelem“ podczas wystawy we Lwowie. Zdobywając coraz szerszy teren pracy, pomimo różnych pesymistycznych przepowiedni ze strony rodziny i znajomych, dobił się teraz poważnego stanowiska i majątku, a prowadzone przez niego zakłady „Grand-Bar-Cafe“ i „Bar Empire“ w Łodzi cieszą się olbrzymim powodzeniem.

Kwintet artystyczny prof. B. Kopystyńskiego koncertujący podczas sezonu letniego w cukierni i restauracji pp. Przanowskich w Zakopanem.

Wincenty Paweł Kramarzowski, właściciel „Grand-Bar-Cafe“ i „Bar Empire“ w Łodzi.

Głosy publiczne.

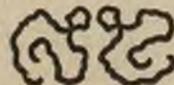
Z „CYRKU EDISON“: Najnowszy program przynosi cały szereg atrakcyjnych numerów. Na pierwszy plan wybija się tragedia „Sumienie zbrodniarza“. Dział humorystyczny reprezentuje „Nowoczesny czarodziej“ w którym występuje ulubieniec publiczności Max Linder. Obok innych zdjęć „Żurnal Pathego“ dopełnia tego interesującego programu.

„Architekt“ zesz. V. za maj, zawiera następujące artykuły: Wystawa architektury i wnętrz w otoczeniu ogrodem w Krakowie. VI. Zjazd Techników polskich w Krakowie. Zjazd Techników kolejowych. Zjazd Techników budowy i higieny miast. N. P.: Przebudowa pałacu w Czerniejewie (ks. Poznańskie) W sprawie konkursu na fasadę przyszłego Muzeum Narodowego na Wawelu (stanowisko krakowskiego koła Architektów). Kronika. Piśmiennictwo. Konkursy. Na dwóch dołączonych tablicach: Kazimierza Ulatowskiego z Poznania — Przebudowa pałacu w Czerniejewie.

Kółko Artystyczno Literackie przy „Zjednoczeniu“ w Krakowie urządziło wystawę prac Franciszka Szwocha, ucznia krakowskiej Akademii Szt pięknych. Otwarcie wystawy nastąpiło 6 czerwca o godz. 2 po południu w lokalu Zjednoczenia Floryańska 14 II. p. Wystawa trwać będzie do dnia 16 czerwca.

Odpowiedzi Redakcyi.

Tych P. T. Prenumeratorów, którzy dotąd jeszcze nie otrzymali przyznanych im nagród przepraszamy za spóźnienie. Wynikło ono z powodu ciężkiej niemocy i śmierci s. p. Redaktora. Reszta nagród rozestaną będzie w najbliższym czasie.

NADESŁANE.

W kawiarni teatralnej u Woźniaka vis à vis teatru miejskiego codziennie wieczór KONCERT MUZYKI SALONOWEJ.

Rozwiązanie zagadek z Nr. 22.

Zamigłówka: Dobry zwyczaj, nie pożyczaj.

Arytmogryf:

K a r p a t y
R a m i ę
A n a n a s
S o w a
I s c h l
N a p o l e o n
S a n d a c z
K a p e l u s z
I r e u a

Zadanie do przedstawienia: Niedaleko pada jabłko od jabłoni.

Zadanie do przedstawienia: Natura ciągnie wilka do lasu

Figielek:

W i k t o r
W r o t k i
W t o r k i
T w o r k i

Zamigłówka: Jedz darniu, bo to z makiem.

Zamigłówka krzyżowa:

M B G
a u l
j k o
M a j m a c z y n
B u k a r e s z t
G l o c e s t e r
z s t
y z e
n t r

Zadanie do przedstawienia: Z kim przestajesz, takim się stajesz.

Rebus: Teraz pieniądz dla wielu stanowi jedyny cel życia.

Dobre rozwiązania nadesłali Pp: K. Hoszowski Lwów, M. Gottlieb Sambor, J. Maresch Lwów, S. Gajewski Tarnów, S. Reich Łódź, Z. Dubiel Krosno, W. Pick Warszawa, J. Jahoda Cieszyn, R. Majewski Lublin, K. Link Lwów, H. Kamiński Petersburg, J. Popiel Mińsk, J. Wilczkiewicz Stanisławów, W. Potocka Kraków, M. Planecka Kraków, F. Gebhardt Kraków, S. Fijałkowski Jasło, J. Roland Lwów, W. Borkowski Kraków, S. Karczmarzski Kraków, S. Krzyżanowski Podgórze, A. Biliński Lwów, D. Sedyńska Zakopane, J. Jakubowska Kraków, K. Balicki Tarnopol, H. Lisowski Kołomyja, P. Madejski Lwów, J. Gruber Drohobycz, K. Różycki Lwów, J. Wiewiórowski Krosno, A. Siatka Kraków, S. Kozłowski Kraków, P. Schmidt Cieszyn, A. Trzeciak Krynica, J. Gans Lwów, L. Lisowski Warszawa, M. Cegielska Poznań, J. Galiński Sanok, M. Ligęza Kraków, S. Raczynski Rzeszów, K. Armatys Ulanów, J. Czarkowski Skierniewice, D. Engelberg Rzeszów, M. Więckowska Warszawa, J. Antosz Sanok, E. Stępień Jasło, C. Wang Tarnobrzeg, A. Wojciechowski

Kraków, J. Obraczay Morawska Ostrawa, J. Kryszakowski Częstochowa, J. Beck Opawa, H. Schwarz Warszawa, H. Broda Lwów, A. Barnat Złoczów, R. Dębicki Lwów, T. Nikiel Kraków, F. Horak Oświęcim, M. Toporowski Lwów, T. Leszczyński Wadowice, M. Trepka Sandomierz, S. Bukowski Kijów, M. Maciejowska Winnica, S. Karwowski Pilzno, K. Zegartowska Bogucice, K. Mann Bochnia, J. Czernecki Kraków, S. Lindenbaum Czerniowce, L. Berezowski Nowy Sącz, K. Kadulski Oświęcim, H. Kalinowski Lwów, S. Stawarski Wiedeń, M. Sadowska Poronin, S. Ryglicki Poznań, J. Kamocka Kalisz, H. Mizerska Stanisławów, L. Bandrowski Częstochowa, S. Baziak Staszów, W. Kwaśniewski Lwów, R. Świrski Piotrków, H. Biesiadecka Kraków, K. Gliński Kołomyja, S. Bobrowski Warszawa, A. Dużak Kraków, M. Wyka Sambor, K. Duleba Lwów, M. Scholz Kraków, F. Nowacki Przemysł, L. Zapalowiec Wilno, M. Orlińska Lwów, J. Janik Drohobycz, F. Blätterfeind Jaworów, M. Kruszelnicki Janów, H. Linderska Zakopane, K. Malinowska Lwów, S. Sokolowski Rzeszów, H. Lasocińska Lublin, R. Zięba Sandomierz, W. Ostrowski Petersburg, S. Mróz Lwów, R. Kopystyński Jasło, S. Kowalówka Kraków, J. Wójtowicz Rzeszów, J. Gruszczynska Kraków, H. Piątek Podwoleczyska, B. Gawlik Jabłonów, J. Zaleski Czerniowce, J. Strojek Tarnopol, I. Brzostowski Podgórze, H. Kapalska Lwów, J. Bałuk Kołomyja, E. Dębiński Jasło, I. Błachowski Szczecin, Z. Mazarak Radom, I. Trojański Wiedeń, T. Chrzanowski Suwałki, E. Niestenberger Sambor, J. Jaglarz Lwów, A. Gralewski Kraków, S. Kozarska Warszawa, R. Gadomski Zakopane, G. Samlicki Lwów, K. Radoszewski Tarnobrzeg, R. Langer Kołomyja, L. Aleksandrowicz Płock, A. Lichański Radziwiłłów, J. Popolnicki Kamieniec, S. Niżyński Lwów, W. Zawadzki Tarnów, J. Rosenbaum Rzeszów, T. Kinański Tarnopol, M. Krawecki Radomyśl, M. Łapiński Warszawa, J. Zachara Mielec, E. Mianowska Lwów, S. Wojakowski Petersburg, M. Klappholz Rzeszów, R. Sperling Wiedeń, K. Fuchs Czeremchów, M. Arbesbauer Lwów, M. Serbeńska Bzdzanów, J. Raszkiewicz Łódź, K. Szumańska Rawa Ruska, F. Sawicka Warszawa, A. Szenwaldówna Łódź.

Nagrodę przez losowanie otrzymała p. K. Malinowska, Lwów. Upraszamy o nadesłanie 35 hal. na kosztą poleconej przesyłki.

Głosy publiczne.

Wyścigi konne w Krakowie. W dniu 3 czerwca b. r. minął pierwszy termin wycowań ogłoszonych już poprzednio koni do biegu „Hrabiego Jana Tarnowskiego Memorial-Stakes“ z którego wycofano 7 koni. pozostaje więc na liście mianowań jeszcze 10 koni, które ewentualnie w biegu udział wziąć mogą

Jeżeli następane wycofania koni w dniu 12 czerwca b. r. pomyślnie wypadną, natomiast przypuszczać należy, że większa ilość koni o palmę zwycięstwa w tymże wyścigu współzawodniczyć będzie.

W dniu 3 czerwca b. r. zamknięto mianowania do następujących wyścigów.

- Dzień pierwszy (niedziela) 23 czerwca 1912 r.
Do I. Wyścigu otwarcia z płotami. Jeźdźci będą panowie, 10 koni
Do II. Wyścigu: nagroda Krakusa. Jeźdźci będą dzokieje, 22 koni.
Do III. Wyścigu: nagroda Austr. Jockey Klubu. Jeźdźci będą dzokieje, 11 koni.
Do IV. Wyścigu: nagroda Prezesowska. Jeźdźci będą dzokieje 8 koni.
Do V Wyścigu oficerskiego z przeszkod mi, jeźdźci będą panowie, 9 koni.
Do VI Wyścigu gładkiego koni półtkwi, jeźdźci będą dzokieje, 8 koni.
Do VII. Wyścigu: czerwone Steeple-chase Jeźdźci będą panowie, 10 koni
Dzień drugi (czwartek) 27 czerwca 1912 r.
Do I Wyścigu krakowskiego z płotami Jeźdźci będą panowie, 15 koni.
Do II. Wyścigu: nagr. Wandv Jeźdźci będą dzokieje 7 koni

Do III. Wyścigu: nagroda Towarzystwa. Jeźdźci będą dzokieje, 16 koni.

Do IV. Wyścigu: nagroda Wisły. Jeźdźci będą panowie, 6 koni.

Do V. Wyścigu: nagroda rządowa Jeźdźci będą dzokieje, 13 koni

Do VI. Wyścigu sprzedaży ogierów. Jeźdźci będą dzokieje, 8 koni.

Do VII Wyścigu: wielkie krakowskie wios. Steeple-chase. Jeźdźci będą panowie, 6 koni.

W dniu 12 czerwca przypadają zapisy koni do reszty wyścigów odbyć się mających w dniu 30 czerwca b. r.

Z dotychczasowych mianowań do wyścigów Towarzystwa międzynarodowego wnosić można, że tegoroczny krakowski meeting będzie naogół niezwykle ożywiony.

Wobec licznych mianowań spodziewać się też należy, że w każdym wyścigu znaczniejsza niż dotychczas ilość koni udział weźmie.

Lato 1912. Lato 1912.

MAGAZYN HENRYKA SCHWARZA

Kraków, Grodzka 13 — Telefon 43

Nowości na lato 1912 Etamine, Taffetas glacé KOSTYUMY LETNIE!

Najnowszy ameryk. aparat fotograficzny „Picolo“ Tylko Kor. 1-80

Elegancko i starannie wykonany może być użyty w podróży i wycieczkach. 4x6 cm. Inny kompletny razem z dodatkami. Obraz próbnv oraz szkołę wedle której każdy początkujący natychmiast bez przygotowania może fotografować i wykonać fotografie. — Za zaliczką za tylko K 1-80 przez Leop. Schaechter, Wiedeń 517, XVI/2 Lerchenfeldergürtel Nr. 5.

Kobiety naszego kraju

mają cerę już z natury bardzo ładną, jednakże bardzo wrażliwą na ostre mrozy i na zbyt silne słońce. Aby zabezpieczyć się przed opaleniem, pękaniem i czerwienieniem się skóry, używajcie codziennie Crème Simon jakoteż pudru i mydła Simona; żaden inny krem nie wytrzyma z nim porównania. Do nabycia: J. Simon, Paryż 59, faubourg Saint-Mar.

Cztery tygodnie na próbę

i dla oglądnięcia wysyłam moje znakomite rowery marki „HEMA“ i gwarantuję pisemnie za dobre wykonanie i materiał. Reperacje i części składowe jaknajtaniej. F. Dušek, fabryka rowerów w Opawie stacya kolei państw. 2066 (Czechy). Ilustr. cenniki darmo.

Advertisement for Lawn-Tennis equipment. Includes text: Piłki nożne, Rakiety, prasy do tychże, Piłki, siatki i wszelkie przybory sportowe. Wrotki ameryk. żyłwy na kółkach. APARATY GIMNASTYCZNE angielskie, systemu Autogymnast. Whitely. Sandow's i inne polecane przez największe powagi lekarskie do wyrobienia siły i muskularnych kształtów ciała. PRZYBORY RYBOŁOWCZE w największym wyborze.

Advertisement for Reim i Ska, Kraków. Includes text: Najlepsze FARBY OLEJNE. Lakier, email, glazury bursat. Masa francuska, Cirine i wosk. Środki do czyszczenia metali. Nowość! „PERRUGINOL“ Guma szmirglowa na rączkach do czyszczenia metali — praktyczna Nowość! polecają najtaniej Reim i Ska, Kraków Rynek 37, Linia A-B.

Advertisement for Kule i kregle. Includes text: Kule i kregle z Lignum Sanctum i z drzewa miękkiego. KROKIETY. Nowość! Hanaka pat. maszyna froterująca i woskująca równocześnie, sztuka K 24.—

Advertisement for perfumes and cosmetics. Includes text: PERFUMY, MYDŁA, PUDRY i KREMY z najstynniejszych fabryk krajowych i zagranicznych. Najświeższe nowości zawsze na składzie. Środki i aparaty do odświeżania powietrza w pokojach. Grazya Matuli do włosów. Woda kolońska i perfumy na wagę. Artykuły toaletowe i kosmetyczne ogłaszane w „Tygodniku“ i „Swiecie“ warszawskim zawsze na składzie. MYDŁA o silnych zapachach 1 kg. Kor. 1-80. Kwiatowe w karton. 6 szt. Kor. 1-—.

Large advertisement for TEMIDA cigarettes. Includes text: NOWOŚĆ!!! W TUTKACH CYGARETOWYCH POD NAZWĄ „TEMIDA“ poleca znana ze swych wyrobów fabryka RUDOLFA HERLICZKI W KRAKOWIE. Illustration of people smoking and a woman with a cigarette.

BLUZKI i HALKI

od skromnych do najwytworniejszych.

Fabryczny skład Płócien, Bielizny damskiej, Bielizny pościelowej, stołowej oraz

kompletnych wypraw ślubnych

Torebki, Paski, Żaboty, Kołnierze, Krawaty, Pończochy, Rękawiczki gładze, duńskie, jedwabne i niciane, Szale gazowe i koronkowe, Woalki, Wstażki, Koronki, Kwiaty, Pióra strusie, Biżuterie i t. p. poleca w wielkim wyborze

Karol Jarosz przedtem **Zimler i Spółka**
Kraków, Rynek 41, Linia A-B. Telefon 2329

MAGAZYN Z OBUWIEM

Feliksa Łodzińskiego

2 Kraków, **2** Szewska **2**

poleca w najlepszym wyborze obuwia męskie, damskie i dziecięce.

Ceny przystępne!

Z powodu naśladownictw należy uważać na nazwisko

Róża Schaffer.

Piękność jest bogactwem,

Piękność jest potęgą.

p. **Różę Schaffer**

Zdobyć ten największy skarb udało się dotąd jedynie tylko wynalezionym i przez używanym **środkom upiększającym**

Puder ravissante c. k. patent. i uprz. jest niezbędnym każdej damie, czyni cerę ośniewającą białą, pod wspaniałą jego powłoką giną ślady osyp i znamiona, wygładza zmarszczki, ściągają pory i czyni każdą twarz kobietą ośniewającą młodą. Jestto jedyny puder, po którego użyciu można się myć a dziełanie jego nie znika. Cena kartonu Kor. 5.— i 3.—.

Krem ravissante odmładza o dziesiątki lat i powinien być przez każdą kobietę używanym. Cena Kor. 3.—.

Woda rawissante zapobiega wiotczeniu biustu, wzmacnia muskuly twarzy i jest najznakomitszą, pewnymi skutkami uwieczoną wodą toaletową. Cena flaszki Kor. 5.—.

Rhodopis udziela każdej bladej twarzy ciągłego rumieńca. Flakon Kor. 3.—.

Perły królewskie Kor. 2.— i **Krem rosin** Kor. 3.—

nadają rękóm gładkość marmuru i ośniewającą białość.

Mydło ravissante, najlepsze mydło świata o niezwykłym działaniu Kor. 2.—40 i 1.—60

Mydło pachnące do konserwacji skóry, działa czarująco na otoczenie, za szt. 70 h, karton 3 szt. K 2.—

Konoor nadaje siwiejącym włosom barwę młodości (blond, brązowa, kasztanowata, czarna) mały karton Kor. 3.—, duży K 10.—

Kernol udziela wspaniałego blasku Kor. 5.—, Nieprzyjaciel włosów usuwa pewnie i natychmiast przykre włosy K 3.—

Środek na wzmocnienie włosów zapobiega wypadaniu i siwieciu, łysie miejsca porastają Kor. 3.—.

Opaska na brode dla zapobiegnięcia tworzeniu się niekształcającego porostu Kor. 4.—

Opaska na czoło, dla osiągnięcia marmurowo-gładkiego czoła bez zmarszczek Kor. 3.—.

Róży Schaffer „Ulubione fiołki” wspaniały zapach leśnych fiołków Kor. 6.— i Kor. 4.—.

„Ulubiona woda kolońska” o niezwykłym działaniu od Kor. 2.— wzwyż.

Róża Schaffer Członek honorowy Instytutu fizyczno-chemicznego w Palermo, Oddział wysyłkowy: Wiedeń I., Kohlmarkt 6

dama honorowa orderu św. Piotra, ozdobiona krzyżem honorowym, król. serbska dostawczyni dworui. Wiedeń XIX/2.

Przy zamówieniach uprasza się o poprzednie nadesłan. należytości, przy zaliczkach o odpowiedni zadatek.

Julian Dąbrowski we Lwowie

ul. Akademicka 3, vis à vis Hotelu George'a

od wielu lat zaszczytnie znany jedyny w Galicyi

Magazyn zegarmistrzowski-jubilerski

potężony z dwoma pracownikami.

Kupuje: **Brylanty, perły, złoto, srebro** etc. również przyjmuje stare

kosztowności w zamian za nowe.

Wszelkie zamówienia z prowincyi uskutecznią się jak najrychlej.

Wielki wybór pierścionków zarczynowych, szpilek i pierścionków bukietowych.

Pocenie nóg

Odparzenia

Odór nóg

usuwa najpewniej i bez następstw tylko

Panax-pasta

w tubach po 70 hal.

Zaprowadzona w c. i k. armii. — Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach. — Jedynie prawdziwa:

Fr. Vitek i Sp., Praga, Wassergasse 19.

SKŁADY: **Kraków:** droguerya Fr. Zopotha i Sp. **Przemysł:** apteka M. Schwarza.

WYNAJAZEK PATHE 1912

Kor. miesięcznie

23 hal. dziennie.

8 DNI NA PRÓBE.

Doskonałość artystyczna

SENZACYJNE!
PŁYTY PATHE
o ŚREDNICY **35 cm.**
Najdłuższe trwanie gry.

Dostarczymy ten sam pathefon z 12 dwustronnemi 29 cm. i 7 dwustronnemi 35 cm. płytami, razem 38 kompozycji, za Ch. 207.— płatnych w ratach miesięcznych po Ch. 9.—

Płyty Pathé, które posiadają sławę światową, grają bez igrzy, przy pomocy nadzwyczaj trwałego sztyftu szafirowego.

Dajemy darmo bez podwyższenia ceny dużą membranę Pathé z oryginalnem świadectwem inżyniera firmy Pathé.

Wspaniały wybór

24 rozmaitych zdjęć we wszystkich językach które nasi szan. odbiorcy znośszych katalogów wybierają

„Saphir” Towarzystwo Fonotonowe z o. p. we Wiedniu, VI., Köstlergasse 6⁵⁷⁻⁸

Szanowne czytelniczki i mili czytelnicy! Zdobylismy się na wielkie ofiary, aby Wam ten wspaniały aparat z bogatym wyborem 24 kompozycji na 12 płytach o średnicy 29 cm. za niebywałą cenę K 161.— mógł zasferować. Dostarczymy natychmiast wspaniały „Pathéfon 1912” bez tuby, wraz z bogatym zbiorem płyt Pathé, wszystko starannie opakowane, za co nam tylko K 7.— miesięcznie wypłacać będziecie, aż do zupełnego wyrównania kwoty K 161.—.

Nadzwyczaj ważne! Łaskawi czytelnicy! Według nowego zestawienia oferujemy Wam nową płytę Pathé o średnicy 35 cm. zdobyc najnowszej wiedzy. Tej płyty nikt jeszcze za tą cenę nie oddawał i cieszy nas bardzo, iż my jako pierwsi to uczynić jesteśmy w stanie. Konkurencya liczy za inne 35 cm. płyty Wam 12 dwustronnych 29 cm. płyt i 7 dwustronnych 35 cm. płyt razem 38 kompozycji, które z naszego katalogu, obfitującego w najbogatszy w świecie wybór, wybrać można, oraz nasz „Pathéfon 1912” za niebywałą cenę K 207.—.

Ręcznie, że aparat i płyty odpowiadają w zupełności powyższej rycinie i reklamie.

Przy placeniu gotówką 10% rabatu.
Prosimy o dokładne wypełnienie obok się znajdującego kuponu i nadesłanie nam tegoż wraz z pierwszą ratą w kwocie K 7.—.
„Saphir” Towarzystwo Fonotonowe z o. p. 6⁵⁷⁻⁸
Wiedeń, VI., Köstlergasse
Opakowanie darmo.

KUPON:
Nazwisko: ..... Stacja kolej: .....
Zawód: ..... Ulica: .....
Miejscowość: ..... Kraj: .....
Awso! Czas dostawy 15 dni. Nie wykonamy zamówienia, jeśli nie otrzymamy pierwszej raty. Gdyby aparat i płyty wymaganiom nie odpowiadały i my takowe franko w przeciągu 8-min dni napowrót otrzymali, zwrócimy natychmiast pierwszą ratę. Gdybyśmy zamówienia wykonać nie mogli, odesłamy również otrzymaną ratę.

Opis aparatu: Wielkość: 45x26 cm. Elegancka szkatulka z wygiętem, wewnątrz akustycznym ramieniem głosowem, wszystko nadzwyczaj starannie zbudowane, ze szczególnem uwzględnieniem prawideł rezonansu. Mechanizm do nakręcania podczas gry, tak że dwiema płytami grać można, następnie regulator przy pomocy którego najdokładniejszą szybkość osiągnąć można.
Originalna aluminiowa Pathé-Koncert-membrama.

Te warunki są tak korzystne że każdy nabyć może.

NESTLÉ go MACZKA DLA DZIECI

Puszki próbne i broszurę lekarską o pielęgnowaniu dzieci wysyła na żądanie darmo i oplatnie
firma: Nestlé, Wiedeń I., Biberstrasse 11.

NOWO OTWARTY MAGAZYN OBUWIA ZDZISŁAW ZDANOWICZ

KRAKÓW, UL. SZCZEPAŃSKA L. 7 — TELEFON 516.

poleca najlepszej jakości i trwałości

obuwie dziecięce, damskie i męskie.

Panie Gospodynie! Baczość!

Nie kupujcie żadnego masła ani czegoś w zastępstwie dopóki nie skosztujecie tej sławnej ogólnie wypróbowanej, światowej marki

BLAIMSCHEIHA „UNIKUM“ MARGARYNE

„UNIKUM“ nie jest żadnym tłuszczem roślinnym.
„UNIKUM“ jest z czystego ziarnka tłuszczowego zwierząt z domieszką śmietany pasteuryzowanej i dlatego posiada **największą wartość pożywną** i jest rzeczywiście zdrowy.

„UNIKUM“ nie jest produktem sztucznym, tylko **czystym naturalnym**.

„UNIKUM“ jest o **50%** tańszy i o wiele wydatniejszym od masła.

TYLKO UNIKUM BLAIMSCHEINA jest tym **jedynym i prawdziwym** środkiem mogącym służyć zamiast masła, który **wszystkie** dotąd inne zachwalane środki **przewyższa**.

Wyrób

„UNIKUM“ **BLAIMSCHEINA** jest przez stałą państwową kontrolę chroniony, co na każdym pakiecie jest uwidocznione.

Szanowne Gospodynie!

Nie dajcie się przez inne namowy w błąd wprowadzić i używajcie zamiast masła przy

smażeniu

pieczeniu

gotowaniu

wyłącznie

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARYNE

Wszędzie do nabycia! Próbkę darmo i opłatnie!

**VEREINIGTE MARGARINE- UND
BUTTERFABRIKEN, WIEN XIV.**

zniepełnie K 7

Epokowa nowość dla Pań!

Oryg. francuski restaurator biustu „JULIETTE”. Piękny biust może osiągnąć każda Pani, chociażby nawet niemłoda i bardzo szczupła, przy użyciu mego znakomitego (praw. chr.) „Restauratora biustu Juliette”, nadającego się zarówno dla młodych dziewcząt, które słabo się rozwijają, jakoteż i dla kobiet po poroku, chorobach i t. p. Przewyższa wszelkie dotychczasowe preparaty, do użycia tylko zewnętrznie. Tysiącrotnie wypróbowany, zalecany przez lekarzy. Za nieszkodliwość się gwarantuje, w razie nieskutkowności zwrót pieniędzy. Bez ryzyka. 1 próbna flaszka wraz z przepisem użycia K 4—, 2 flaszki wraz z kawałkiem stosownego mydła, wystarczające — Dyskretna wysyłka przez: Panią J. FRISCH, Wiedeń VIII., Tigergasse 38/h.

Automatyczne aparaty fotograficzne

Nadzwyczajne nowości fotograficzne!

Elfr. Birnbaum, skład przyborów fotogr. Hirschberg 104 (Czechy). Cenniki darmo!

z którymi każdy laik obchodzić się może, sporządzające fotografie w ciągu jednej minuty od Kor. 13—-. Kompletne aparaty fotograficzne (z drzewa, nie papy) z płytami, papierem, chemikaliami i szkła K 1-60, 2-20, 3-20, 4-50, 6-20, 9-70 i wyżej (porto osobno). Za dobre obrazy gwarantuje się! Aparaty dla zdjęć miniaturowych, podwójne anastigmaty, aparaty zbytkowne, kupna okazyste. Automaty fotograficzne z wrzucaniem pieniędzy dla restauratorów etc.

Patent austr. 41756. Wyrób krakowski!

Doskonałe pokrycie dachów

Lekkie, piękne, nie wymaga nigdy reperacji.

Najwyższy stopień ogniotrwałości

odporny na wiatry i zmiany powietrza.

FABRYKA ŁUPKU ASBESTOWEGO

„Asbit” Spółka z ogr. por. Kraków

Biuro centralne ul. Starowiślna 48.

Wiele setek

podnięt do zakupna przedmiotów użytkowych i podarunków wszelkiego rodzaju zawiera mój katalog główny z 4000 rycin, który na żądanie każdemu darmo i opłatnie wysłany zostanie

PIERWSZA FABRYKA ZEGARKÓW HANNS KONRAD c. k. nadw. dostawca w Brnie Nr. 2950 (Czechy). Niklowe zegarki kieszonkowe K 5—, niklowy budzik K 2-90, skrzypce K 4-80, harmonijki K 4-40, rewolwer K 5-50, towary skorzane, stalowe i manufaktur. etc w najbogatszym wyborze.

SCIBOROWSKI

Kraków, Floryańska 13 poleca

NA SEZON WIOSENNY i LETNI

Płaszczki angielskie,

kostyminy, bluzki jedwabne, welniane i etaminowe, szlafroki, sukienki batystowe i etamin., szale, rękawiczki, pończochy i t. d.

SZCZOTKI DO SUKIEN, WŁOSÓW, ZĘBÓW i PAZNOKCI ...

POLECA

STEFAN PORĘBSKI, KRAKÓW, RYNEK 32.

Fabryczny skład kufków, waliz, toreb, neceserów, modnych torebek damskich, pleców angielskich i parasoli

Anastazy Froncz

Kraków, Floryańska L. 17.

Magazyn Bielizny Franciszka Martina w Krakowie, Rynek gł. L. 6 (szara kamienica).

Poleca **pończochy, skarpetki** wełniane, bawełniane, „fil de conçe” i jedwabne. Wielki wybór **krawatów** dla Pań i Panów. **Boa** z piór, **szale** jedwabne, gazowe i wełniane. **Halki** w rozmaitych jakościach i kolorach, **reformy** dla Pań oraz **kompletne wyprawy ślubne**. Ceny niskie!

(W niedziele i święta sklep zamknięty)

Lalki Zabawki, Konie na biegunach, Gry towarzyskie

poleca w wielkim wyborze

C. SZCZURKOWSKI ul. Grodzka 2
W KRAKOWIE

Hotel Victoria

w Krakowie, przy ul. Zwierzynieckiej (tuż przy plantach), pokoje z elektrycznym oświetleniem od Kor. 1-40 wzwyż. Cały Hotel podług nowoczesnych wymogów odrestaurowany. Telefon Nr. 1380.

MAGAZYN KONFEKCYI DAMSKIEJ

Leona Grabowskiego w Krakowie, Plac Maryacki L. 9

róg Rynku głównego

poleca bogaty wybór okryć damskich i kostyumów bluzek
strejnych i angielskich, bon strasich i rękawiczek.

Sprzedawca materiałów na metry.

WŁASNA PRACOWNIA.

JACQUES FUTRELLE.

Zadziwiająca kobieta.

Tłum. z angielskiego.

9

— To była pańska rezygnacja?

— Tak.

— Dobrze, lecz nie została ona wysłana — rzekła z wesoło błyszczącymi oczyma. — Jeden z moich agentów zatrzymał ją. I mogę dodać, że nie będzie wysłana.

Pan Boisségur spojrział na nią ze zdumieniem.

— *Mademoiselle* — zapytał — jak mam to rozumieć?

— Ma to znaczyć, że jestem zupełnym panem sytuacji w Waszyngtonie w obecnej chwili — odpowiedziała.

Uśmiech, nie schodzący z jej ust, stanowił dziwny kontrast z tonem, jakim to mówiła.

— Od początku dawałam panu do zrozumienia, że otrzyma pan specjalne instrukcje z Paryża. Teraz wiem, że nadejdą one do pana jutro. W przeciągu tygodnia umowa musi być podpisana, bez względu, czy pan się na to zgodzi. Francja ma tu specjalnego posła, którego autorytet jest wyższy, niż pański. Jest nim Jego Wysokość, książę Benedetto d'Abruzzi.

— Czy przybył do Waszyngtonu?

— Tak, jest tutaj. Przez pewien czas zachowywał incognito.

Miss Thorne zatrzymała się na chwilę.

— Pan był niebezpieczny dla naszych planów. Gdyby nie wypadek, byłby pan dotąd więziony w Aleksandryi, gdzie ja i Mr. Grimm zastaliśmy pana. Zechce pan pamiętać, że zrobimy wszystko, co mamy do zrobienia. Nic nie jest w stanie zatrzymać nas, nic!

W tym samym czasie nazwisko księcia d'Abruzzi było wymówione w jadalni. Mr. Cadewallader opowiadał o pewnym wypadku automobilowym we Włoszech, gdzie był jako *attaché* przy brytyjskiej ambasadzie.

— Książę — mówił — był jednym z najlepszych szoferów, jakich widziałem. Bardzo dzielny człowiek, demokrat, pochodzący z królewskiej rodziny, żaden z członków której nigdy nie pobrudziłby sobie rąk czyszczeniem i prowadzeniem automobilu. Był wówczas „dzikim“, mówią, że teraz wziął się do pracy i podobno jest teraz jedną z najtęższych dyplomatycznych głów we Włoszech. Nie widziałem go już ze sześć lat.

— W jakim wieku jest książę? — zapytał ostrożnie Mr. Grimm.

— Trzydzieści pięć, może trzydzieści ośm lat, nie wiem na pewno — odpowiedział Mr. Cadewallader. — Tak wielu jest książąt i wogóle utytułowanych osób we Włoszech, Niemczech i Hiszpanii, że nie można znać nawet połowy. Nigdy nie słyszałem o księciu d'Abruzzi przed wyjazdem do Włoch, jak również i po opuszczeniu tego państwa.

Mr. Cadewallader umilkł i zaczął przypatrywać się dużej grupie fotograficznej, która wisiała na ścianie jadalni.

— Czy to nie jest włoska rodzina królewska? — zapytał, poczem wstał i podszedł do fotografii.

— Na Jowisza, tak jest! — zawołał. — A między innymi jest i książę. Fotografia jest zdaje się z tego czasu, kiedy go znałem.

Mr. Grimm wstał, podszedł powoli i przyglądał się fotografii przez dłuższą chwilę.

— Ach, jak on prowadzi automobil, żebyście to panowie widzieli! — zawołał z zachwytem Mr. Cadewallader. — A Włochy są jakby stworzone dla tego sportu. Zapominają tam o wprowadzeniu praw

o szybkości jazdy. I jeżeli ktoś zatarasuje drogę i otrzyma uderzenie, zostaje aresztowany za przeszkadzanie w ruchu. Tymczasem tutaj, gdy ktoś naprawdę się spieszy, byle idyota może go zatrzymać.

— Czy pana kiedy zatrzymano? — zapytał Mr. Grimm.

— Nie, ale spodziewam się tego za każdym razem, gdy jadę. Mam nowy motor i nie jestem w stanie wypróbować jego siły. Któregoś wieczoru jeździłem do Baltimore; przejechałem przestrzeń od Aleksandryi do Druid Hill-Park w godzinę i trzydzieści siedm minut, a to przecież z górą 40 mil. Nie mogłem jednak rozwinąć całej szybkości, gdyż przez cały prawie czas jechaliśmy po ciemku.

Mr. Grimm ciągle przypatrywał się fotografii.

— Czy pan jechał sam? — zapytał.

— O, to nie jest zabawne jechać samotnie. Była ze mną Senorita Rodriquez. Zachwycająca dziewczyna, prawda?

W chwilę później Mr. Grimm wyszedł z jadalni i skierował się ku Miss Thorne, która wciąż rozmawiała z ambasadorem francuskim.

Mr. Boisségur wstał i uściśnął mu serdecznie rękę.

— Mam nadzieję — rzekł Mr. Grimm — że nie czuje się pan źle po tej eskapadzie.

— O, nie, dziękuję. Właśnie dziękowałem Miss Thorne za jej udział w tej sprawie, kiedy...

— Jestem uszczęśliwiony, że mogłem panu do pomóż — przerwał Mr. Grimm.

Ambasador ukłonił się i odszedł. Mr. Grimm zajął jego miejsce.

— Pani opuściła wenezuelską ambasadę, prawda? — zwrócił się do Miss Thorne.

— Pan mnie stamtąd wypędził — odpowiedziała z uśmiechem.

— Ja panią wypędziłem? Ja?

— Było mi tam niewygodnie, zanadto byłam narażoną na szpiegowanie pańskich podwładnych: panów Blair, Hastings i Johnson. Wobec tego przeprowadziłam się do hotelu Hilliard.

Ajent kręcił pierścień na palcu.

— Bardzo mi przykro, że tak pani dokuczylem — przeproszał. — Ale widzi pani, to było potrzebne...

— Proszę się nie tłumaczyć — przerwała mu młoda kobieta — rozumiem to doskonale.

— To dobrze. Jak długo pani zamierza pozostać jeszcze w Waszyngtonie?

— Nie wiem, doprawdy. Dwa, trzy, cztery tygodnie może.

Senorita Rodriquez podeszła do nich.

— Idziemy grać w bridge'a — powiedziała — potrzebujemy ciebie na czwartego, Isabel. Chodź. Zabieram ją panu, Mr. Grimm.

Miss Thorne i młody człowiek wstali jednocześnie. Wąska dłoń młodej kobiety zatrzymała się na chwilę w dłoni Mr. Grimma. Spojrzała w jego oczy porozumiewawczo, z pewną melancholią we wzroku.

ROZDZIAŁ XVI.

Listy z więzienia.

Przed dwoma tygodniami Signor Petro Petrozinni, znany tajnej policji jako ajent włoskiego rządu, który przyznał się, iż strzelał do meksykańskiego ambasadora, Senora Alvareza, został zamknięty w więzieniu. W oczekiwaniu na rozprawę sądową, którą odłożono do czasu, gdy rana meksykańskiego ambasadora zagoi się, przepędzał czas na czytaniu i paleniu papierosów. Odpowiadał na zadawane mu pytania krótkimi „tak“ lub „nie“, o ile wogóle raczył odpowiadać. Odmówił też przyjęcia obrońcy. Dwa razy dziennie, rano i wieczorem, zapytywał stróża więziennego, który mu przynosił jedzenie:

— Jak się ma Senor Alvarez?

— Ciągłe jest w stanie niebezpiecznym — brzmiała zawsze jednakowa odpowiedź.

Po wymianie tych słów uwięziony powracał do czytania, nie okazując wyrazem twarzy zainteresowania, ani wzburzenia.

Od czasu do czasu przychodziły krótkie listy od Miss Thorne, które czytał obojętnie, odrzucając potem na bok, lub drąc. Nigdy nie odpowiadał na nie. Pewnego dnia jednak otrzymał kartkę, której treść zdawała się wyrzucić na nim wrażenie. Pozornie była ona podobną do innych, lecz przy czytaniu jej oczy Signora Petrozinni zabiły; spuścił wzrok, jak gdyby chciał ukryć zmianę wyrazu twarzy. Po chwili podniósł znowu oczy i utkwilił je w dwu małych zadraśnięciach papieru piórem przy podpisywaniu nazwiska Miss Thorne.

Dozorca stał za zakratowanymi drzwiami, potem odwrócił się, żeby odejść. Więzień podszedł do drzwi szybkim krokiem.

— Przepraszam, czy mógłbym dostać szklankę mleka, ale nie zimnego, wolałbym ciepłe.

Podał przez otwór w kracie monetę, którą dozorca przyjął i odszedł. Wówczas więzień, stojąc ciągle przy drzwiach, przeczytał jeszcze raz kartkę.

„Mój drogi przyjacielu!

Dowiedziałam się z pewnych źródeł, że nastąpiło polepszenie w zdrowiu Senora Alvareza i spieszę donieść ci tę dobrą nowinę. Jest nadzieja, że jeśli polepszenie będzie stałe, będziemy mogli złożyć kaucję za ciebie i uwolnią cię, zanim rozpocznie się proces. Czy nie byłoby dobrze, gdybyś poradził się jakiego adwokata? Jeżeli to możliwe, odpisz mi, bym wiedziała, że otrzymałeś tę kartkę.

Szczerze oddana Isabel Thorne“.

Signor Petrozinni rzucił kartkę na cynowy stół i wziął się do czytania. Po jakimś czasie wrócił dozorca z mlekiem.

— Czy nie będzie to niezgodne z prawem, jeżeli odpiszę na tę kartkę — zapytał więzień, wskazując list.

— Naturalnie, może pan to uczynić — odparł dozorca.

— Czy mogę prosić was o przyniesienie mi pióra, atramentu i papieru? — zapytał Signor Petrozinni, uśmiechając się. — Wiercie mi, że wolałbym pójść po to sam.

— Wierzę panu — zaśmiał się dobrodusznie dozorca. — Wyszedł znowu, więzień zaś usiadł i w zamysleniu pił mleko. Wypił połowę, zapalił papierosa, pociągnął i pozwolił mu zgasnąć. Po chwili usłyszał kroki dozorca na cementowej posadzce korytarza — i piśmienne materiały podano mu przez kratę.

— Dziękuję wam — rzekł więzień.

Dozorca oddalił się, skinąwszy mu głową i w chwilę później Signor Petrozinni usłyszał stuknięcie żelaznych drzwi w końcu korytarza, jak gdyby otworzono je i zamknięto. Nadsluchiwał przez chwilę, pochylony na krześle, poczem wstał i podszedł bez szmeru do drzwi celi. Znowu nasłuchiwał i wreszcie powrócił na swe miejsce. Rzucił zaczęty papieros, zapalił świeży i począł trzymać kartkę nad ogniem zapałki. Tu i tam, gdzie nagrzewał się papier, poczęły ukazywać się litery i w końcu można było przeczytać sekretne pismo pomiędzy wierszami, skreślonymi atramentem. Więzień przeczytał je chciwie:

„Jestem prywatnie poinformowana, że mało jest szans na wyzdrowienie Senora Alvareza. Czy mam urządzić ci ucieczkę, czy też ma się w to wdać ambasador? Podpisanie aliansu nie może być odłożone na później“.

Signor Petrozinni zapalił papier, popiół zaś rzucił na połogę i roztań nogą. Następnie siadł i zaczął pisać.

„Moja droga Miss Thorne.

Dziękuję serdecznie na Pani uprzejmą kartkę. Jestem uszczęśliwiony z poprawy w zdrowiu Senora Alvareza. Nie traciłem nadziei, że wszystko

dobrze się skończy; proszę o dalsze informacje co do stanu jego zdrowia. Jak dotychczas, nie widzę potrzeby wzywania adwokata; może później będę zmuszony to uczynić.

Łączę wyrazy poważania.

Petro Petrozinni.

Po napisaniu powyższych słów, więzień wyczyścił starannie pióro z atramentu, wytarł chusteczką i następnie umaczał w mleku. Uczyniwszy to, zaczął pisać między wierszami listu.

„Nic mi osobiście nie grozi. Miałem przy sobie wierzytelne listy, które mnie czynią odpowiedzialnym tylko wobec włoskiego rządu. Urządzenie ucieczki za tydzień od dzisiejszej nocy; pieniędzy nie żałujcie. Przygotujcie wszystko do zrobienia próby i podpisania umowy w dwa dni po mojej ucieczce“.

Złowu wyczyścił pióro i włożył w buteleczkę z atramentem, gdzie je pozostawił.

Mleko zaczęło powoli wysychać, nie pozostawiając po sobie śladu na białym papierze. Gdy już zupełnie wyschło, złożył kartkę, włożył ją w kopertę i zaadresował.

Gdy po chwili dozorca przechodził koło drzwi, Signor Petrozinni przesunął mu list przez kratę.

— Bądźcie tak dobrzy i oddajcie go na pocztę — prosił. — Nie wiem, czy przepisy więzienne nie nakazują wam kontrolować listy. Jeżeli tak, to, proszę, przeczytajcie, a później zapieczętujcie.

Zamiast odpowiedzi dozorca zakleił kopertę, włożył ją do kieszeni i oddał się. Tajny agent zaś usiadł i zaczął popijać mleko w zamyśleniu.

W godzinę później Mr. Grimm w towarzystwie Johnsona wychodził z zakładu fotograficznego, w końcu zaś następnej godziny widzimy go studiującego starannie przyniesiony negatyw. Słowo po słowie

wyczytywał z trudnością niewyraźne pismo i zapisywał natychmiast na kartce. Takim sposobem Miss Thorn i Mr. Campbell mogli o jednakowej porze poznać ukrytą treść listu.

Johnson przejął list Petrozinniego od listonosza, tłómaczył Mr. Grimm. — Ja go otworzyłem, sfotografowałem i zakleiwszy, oddałem napowrót listonoszowi. Nie było więcej niż pół godziny zwłoki i Miss Thorn chyba nic nie zauważyła. Zamilkł na chwilę, poczem dodał:

— Jest to dziwne, iż pismo takie, niewidoczne zupełnie po napisaniu, staje się możliwym do odczytania na fotografii.

— Co z tem robić — zapytał Mr. Campbell.

— On ma rację, pisząc, iż nie znajduje się w niebezpieczeństwie — mówił Mr. Grimm. — Jeżeli on przyjechał z wierzytelnymi listami, to nasz rząd nie ma prawa sądzić go nawet w razie śmierci Senora Alvareza, lecz musi pozostawić to jego własnemu rządowi. Gdybyśmy byli oficjalnie powiadomieni o istnieniu tych dokumentów, to wątpię, czy mieliśmy prawo więzić go. Musielibyśmy go wydać włoskiemu ambasadorowi i od niego żądać ukarania go. Wszystko to czyni go jeszcze niebezpieczniejszym niż dawniej.

— Tak, tak, wiem o tem — powiedział szef trochę zniecierpliwiony. — Lecz kto jest ten człowiek?

— Kto jest ten człowiek — powtórzył Mr. Grimm, jakby zdziwiony takim zapytaniem. — Ja go mam za księcia Benedetto d'Abuzzi. On wie dobrze, iż przez okazanie listów wierzytelnych mógłby się uwolnić. Lecz byłoby to jednocześnie zdemaskowaniem siebie, iż jest on pełnomocnikiem Włoch, Francji i Hiszpanii. Oczywiście ucieczka z więzienia pozwoliłaby mu zachować swe incognito i podpisać umowę.

— Pełnomocnik trzech wielkich państw więziony za usiłowanie morderstwa!

— Oficjalnie nie wiemy, kim jest więzień — przypomniał Mr. Grimm. — Jeżeli ucieknie, to się sytuacja ogromnie wyjaśni.

— Jeżeli ucieknie! — powtórzył Mr. Campbell.

— W każdym razie umowa nie będzie podpisana, przynajmniej w naszym kraju.

Mr. Campbell spojrział z zapytaniem w oczach na młodego człowieka; po chwili zrozumiał, o co mu chodziło.

— Proszę postępować według pańskiego uznania Mr. Grimm — powiedział.

ROZDZIAŁ XVII.

Ucieczka.

Głęboka cisza zaległa więzienie. Dozorcy drzemali w oświetlonych elektrycznością korytarzach. W kancelaryi schylony nad raportem siedział za biurkiem główny dozorca. Spojrzył na zegar; była za pięć minut jedenasta i znów zagłębił się w czytaniu. Po chwili ciszę przerwał ostry dźwięk zegara wybijającego godzinę, i w tejże chwili drzwi od ulicy gwałtownie się otworzyły i ukazał się w nich jakiś człowiek. Wzrostu był wysokiego, szczupły, lecz twarzy nie można było dojrzeć, gdyż miał zakrytą czarną maską. Kilka sekund przypatrywali się sobie obaj mężczyźni, poczem nadzorca instynktownie wyciągnął swą prawą rękę ku szufladzie biurka, gdzie leżał rewolwer, lewą zaś ku rączkom sygnałów alarmowych.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Jedyny w Krakowie, Zakład pogrzebowy „Concordia“ Jana Wolnego

który posiada własny wyrób trumien Kraków, Plac Szczepański L. 2 (dom własny). Telefon 331

CLIMAX

Motory i lokomobile na ropę surową

najtańsza siła popędowa

dla gospodarstwa rolnego i przemysłu

Koszta materiału opałowego licząc od godziny i HP od 1 halera począwszy.

Niebezpieczeństwo wybuchu wykluczone. Niema kontroli władz skarbowych. Nieznaczne zapotrzebowanie wody.

Setki zadawalających maszyn w użyciu. — Cenniki i kosztorysy darmo.

Najtańsza fabryka specjalna monarchii dla dwutaktowych motorów ropnych.

Tow. komandytowe **Bachrich & Co.**, fabryka maszyn, Wiedeń, XIX/6 Heiligenstädterstrasse Nr. 83. Proszę żądać polskiego prospektu Nr. 701.

Kupujcie Jedwab Szwajcarski

Żądacie wzorów naszych **Nowości włoskiej** i letnich na suknie i bluzki: **rayés, fulary, woale, crêpe de Chine, eoliena, muślin** 120 cm. szer. od K 1'20 za metr w kol. czarnym, białym, jednobarwnym i różnokolorowym jakoteż **haftowane bluzki i suknie** batystowe, wełniane, płócienne i jedwabne. — Sprzedajemy pod gwarancją tylko dobre materiały jedwabne **wprost osobom prywatnym franko i już oclone** na miesiąc. (Podwójne porto listowe). **SCHWEIZER & Co., LUZERNA 035** (Szwajcaria). Eksport mater. jedwabn. król. nadw. dost.

Z DŁUGOLETNIEGO DOŚWIADCZENIA

wiem, że dla usunięcia piegów oraz utrzymania delikatnej, miękkiej skóry i białej cery niema lepszego mydła jak znane w świecie **lilowe mydło z konikiem** marki „konik“ **Bergmann'a i Ski, Tetschen n. Łabą.** Sztuka 80 h, do nabycia w aptekach, drogueryach, perfumeryach i we wszystkich większych handlach.

Bujny włos

jest pierwszym warunkiem kobiecej piękności. W podniesieniu funkcji włosów przez regularne mycie za pomocą

„Shampooon z czarną głową“

posiadamy najpewniejszy środek w celu zabezpieczenia przed łupieżem, prochem i wielu innymi czynnikami powodującymi chorobę a równocześnie bardzo dodatnio oddziaływującym na włos.

Tysiącrotnie doświadczony środek do pielęgnowania włosów **„Shampooon z czarną głową“**

czyni włos wolnym od łupieżu, łśniącym i daje włosom ładny wygląd. Uprasza się żądać przy zakupie wyraźnie:

„Shampooon z czarną głową“ z obok uwidocznioną marką ochronną a wszelkie naśladownictwa kategorię odrzucać.

(Paczka 30 h, 8 paczek 2 K. Również z dodatkami jaja, dzięgiu lub rumianku (paczka 30 h), 8 paczek 2 K. We wszystkich aptekach, drogueryach i składach apiecznych są do nabycia.

Marka ochr. Hans Schwarzkopf, Stow. z ogr. por. Berlin N. 37.

PATHÉFONY

z tubami i bez tub, grają bez zmiany igły, szafirem, nie niszczą płyt. Są najdoskonalszymi instrumentami odtwarzającymi dźwięki muzyki i gardła ludzkiego.

Olbrzymi repertuar! Katalogi darmo i opłatnie!

Artystyczna serwa operowa na płytach 35 cm.

- 1) **Carmen**, na 27 płytach.
- 2) **Trubadur**, (nowość!) na 19 płytach.

Pathéfony AUTOMATY

dla restauratorów i koncesjonariuszów stanowią poważne źródło dochodu i powiększają klientelę.

Przed sezonem letnim należy sprawdzić, czy aparat działa należycie, i w razie potrzeby przysłać do naprawy lub wysmarowania. Tylko aparat d. brze utrzymany i bez zarzutu działający zdola trwale zadowolić posiadacza.

Stefan Grudziński i Tadeusz Berger

Kraków, ul. Szewska 22/2. — Telefon 305.

Lampy naftowe.

Różecki i Janowski, dawniej

R. DITMAR, Kraków, Rynek 22

poleca wielki wybór

lamp naftowych i elektrycznych

po cenach fabrycznych.

Wszelkie przybory do lamp naftowych i elektrycznych.

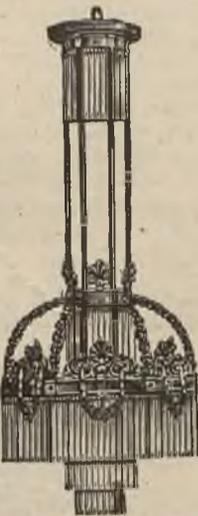
Serwisy porcelanowe

od koron 25 do 900 koron.

Zastawy szklane

do codziennego użytku i luksusowe z czeskich, belgijskich i francuskich fabryk.

Ceny niskie i stałe. — Towary zbytkowne, jako to: figury, wazony i t. p.

Telefon 23446.

Automatycz. pułapka na szczury K 4-, na myszy K 2'40 chwytła bez nadzoru do 50 sztuk przez jedną noc.

Nie pozostawiają żadnego zapachu i usławiają się same przez się.

Pułapka na karaluchy jedyna w swoim rodzaju, tysiące prusaków i karakonów w ciągu jednej nocy chwytająca à K 2'40.

Wszędzie najlepszy skutek. Wyśle za zaliczką

Franz Humann, Wien II., Aloisgasse 3 33.

Wiele listów z uznaniem. — Używane przez c. k. wojskowe magazyny prowiantowe. — Przed lichymi naśladow. ostrzega się. — Tysiące sztuk w użyciu. — Wyśle do wysyłki części świata. — Żądajcie cennika za darmo.

Hotel „Belwedere“ Kraków, Basztowa 27

(róg ulicy Pawiej) tuż obok dworca kolej. i Teatru miejsk. Przystanek kolei elektrycznej.

RESTAURACJA i KAWIARNIA. — Telefon 537.

Z powodu wzmożonej frekwencji, ponownie powiększony. — Wszelki komfort. — Wspaniałe widoki na miejskie plantacje.

Zagadki do nagrody.

Lamigłówka.

Ułożył K. Kaim, Kraków.

Podane wyrazy uzupełnić w ten sposób, aby początkowe litery, czytane z góry na dół, podały nam zdarzenie z dni ostatnich.

— an
— li
— ak
— ga
— ar
— ak
— oc
— ra
— ur
— wo
— an
— ab
— li

Logogryf.

Ułożył A. Lorencki, Warszawa.

Kwadraty i kreski zastąpić w ten sposób literami, aby powstały wyrazy o podanym znaczeniu. Rząd środkowy, czytany z góry na dół, poda nam imię i nazwisko znakomitego polskiego malarza.

□
— □ —
— □ — —
— □ — — —
— □ — — —
□
— □ —
— □ — —
— □ — — —
— □ — — —

Znaczenie wyrazów: 1. Smogłaska. 2. Zwierzę ssące. 3. Kwiat. 4. Poeta polski. 5. Sprzęt domowy. 6. Zaimek. 7. Spółgłoska. 8. Redzaj głosu. 9. Miasto na Podolu. 10. Gramatyk łaciński. 11. Sławny rzeźbiarz włoski.

Bilety wlotowe.

Ułożył J. Zugał, Wilamowice.

Z liter biletów ułożyć zatrudnienie, względnie godność, poszczególnych osób, oraz miasto w Galicyi, w którym każda z nich mieszka.

KAROL T. PAZESKI

ERAZM ST NAGWIZARSKI

ANIFLA (Z. I. KUŁCZYWIECKA

Przysłowka.

Ułożył J. Szymanek, Stary Sambor.

Z każdego przysłowia wyjąć po jednej głosce i ułożyć z nich znane polskie przysłowie.

- 1) Człowiek sądzi, a Bóg rządzi.
- 2) Co godzina zatraci, czasem wiek nie zapłaci.
- 3) Strzelił, jak ku'ą w płot.
- 4) Ja na to, jak na lato.
- 5) Mała baba, jak palec, a zła jak padalec.
- 6) Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje.
- 7) Co w sercu, to i na języku.
- 8) Co kemu dolega, tego nikt nie czuje.
- 9) Do czasu dżban wodę nosi.
- 10) U złego robotnika siła trzasku, roboty mało.

Przysłowka.

Ułożył Cz. Kozłowski, Warszawa.

Z podanych wyrazów wyjąć po jednej głosce i utworzyć z nich znane polskie przysłowie:

Oku, Tyr, lot, Ems, Arc, rok, Hns, Inn, pęd, Ida, Zać, Wan, Ewa, Bar, Job, Ada, gzy, ski, Ely, Ito, sen, Nól, Ren III, Men, lew, gil, Ney, koń, aga, toś, oda, Pad, zyz, wir, Rey.

REBUS.

Za dobre rozwiązanie wszystkich powyższych zagadek przewidziana jest nagroda w postaci książki *Ernesta Ecksteina: Klaudyusz*. Powieść z czasów cesarstwa rzymskiego. W trzech tomach.

PENSION NOUVELLE

KRAKÓW, ZACISZE L. 14

(W POBLIZU DWORCA KOLEJOWEGO)

NA I-SZYM I II-GIEM PIĘTRZE

POKOJE UMEBLOWANE

OD 2 KORON I WYŻEJ

NA ŻĄDANIE:

OBIADY, KAWA, HERBATA

Sanatorium dla chorych-piersiowych w Zakopanem pod kierunkiem dra K. Dłuskiego.

PIĘGI

Do usuwania piegów używa się najrozmaitszych środków. Wszystkie polegają na tem, że piegi pełzną. Jest to niewłaściwy sposób. Chce się piegi usunąć, to wypełnienie nie pomaga, bo powracają, jeżeli zaprzestanie się używać tego środka. Należy je zatem zupełnie wyniszczyć. Zupełne usunięcie piegów umożliwia jedynie tak zwany „SANTO-CREME”. Twarz smaruje się na dwie lub trzy godziny codziennie, potem zmywa się ją mydłem. Piegów usuwa się tym kremem zupełnie w ciągu krótkiego czasu, śliska biało-różowa pleć występuje ponownie. Krem sporządza się według wskazówki prof. uniw. Dra Hagera, jest prawie chroniony, dziś pod gwarancją jedynie i nieszkodliwie działający środek. — Jedna szaszka wystarcza w zupełności. — Cena K 2.50, pocztą K 2.80 opłatnie.

Do nabycia za poprzednim nadaniem należytości w markach pocztow. przekazem lub za zaliczką.

J. Kukla, Praga, Perlowa 162.

Do Ameryki i Kanady

przeprawia najlepiej

Linia Kunard we Lwowie, ul. Gródecka 99.

Cena przeprawy z Tryestu do N. Yorku III. kl. od osoby dorosłej wraz z pogłównem K 220.—, od dziecka poniżej lat 12 wraz z pogłównem K 120.—.

Odjazd z portu w Tryeście: Carpathia: d. 18 czerwca 1912, Saxonia: dnia 2 lipca 1912, Pannonia: dnia 9 lipca 1912.

Z Liverpoolu: Lusitania: (najszybszy i najspanialszy parowiec świata) dnia 29/6, 27/7, 17/8, 7/9 1912 r. Mauretania: dnia 22/6, 13/7, 10/8, 31/8 1912 r.

Najlepsze czeskie źródło!

TANIE PIERZE

1 kg. szarego, dartego kor. 2, lepszego gat. K 2.40, najlep. gat. nawpół białego K 2.80, białego puchowego K 5.10, 1 kg. śnieżnobiałego dartego w najl. jakości K 6.40, K 8, 1 kg. szarego puchu K 6.7, białego K 10, najl. pucha brzuszno K 12. Prsy odbiorze od 5 kg. wysyła franko.

Gotowe pierzyny z grubociałego czerwonego, niebieskiego, białego lub żółtego lnianego (Nanking), 1 pierzyna 180 cm. długość, 120 cm. szer. z dwoma poduszkami każda 80 cm. długość, 60 cm. szer., dostatecznie wyphane nowem, szarcm, czyszczonem, jędrnem i trwałem pierzem K 16, półpuchem K 20, puchem K 24, sama pierzyna K 10, 12, 14, 16, poduszka K 3.—, 3.50, 4.—, pierzyny o 200 cm. długość, 140 cm. szer. K 13, 14.70, 17.80, 21, poduszki 90 cm. długość, 70 cm. szer. K 4.50, 5.20, 5.70. Podściółki z mocnego gradlu 180 cm. długość, 116 cm. szer. K 12.80, 14.80. — Wysyłka za zaliczką, od 12 kor. z bezpłatnem opakowaniem. — Zamiana dozwolona, za niema tające się zwracamy pieniądze. — Dokładne cenniki darmo i opłacone.

S. Benisch w Deschenitz Nr. 757 (Czechy).

Chemia i mikroskop

są dziś najpotężniejszą bronią w ręku fabrykanta tutek i bibulek cygaretowych.

Już dziś nadszedł ten czas, że laika wyrabiającego tutki cygaretowe, nie można nazwać na seryo fabrykantem. Dziś chcąc palaczom dostarczyć wyrobu o ile możliwości jak najmniej szkodliwego, konieczną jest dokładna znajomość chemii, mikroskopu i odnośnych ulepszeń technicznych. To też na podstawie mych własnych rozbiórów chemicznych i badań mikroskopowych, oraz na podstawie wyrobionego smaku i fachowych mych wskazówek, mam zrobioną bibulkę cygaretową, znaną ogólnie pod nazwą „Salvesol-Noris”. Nie wyliczam zalet, jakie posiadają owe tutki cygaretowe „Salvesol-Noris” z wata w ustnikach tejże samej nazwy, gdyż są powszechnie znane i ulubione tak w kraju jak i zagranicą.

Do nabycia we wszystkich trafikach.

MR. W. BELDOWSKI

Fabryka Tutek i Bibulek cygaretowych w Krakowie.

Karmelki twarde,
Warszawskie miękkie
i nadzie-
wane

CUKRY i Marmoladki
czysto-owocowe poleca

Pierwsza Galic. Fabryka Warszawskich Cukrów i Marmolady
A. Sobolewski i Ska Spółka
z ogr. odpow. **Podgórze.** Nr. tel. 2040

„HOTEL NARODOWY“

Po przejściu na innego właściciela gruntownie zewnątrz i wewnątrz odrestaurowany. Pokoje na parterze i piętrze nowo urządzone, parkiety, światło elektryczne, korytarze ogrzewane. Restauracja, łazienki, telefon i stajnia w miejscu.
Ceny pokoi przystępne wraz ze światłem i usługą.

Kraków, ul. Poselska L. 22

Živnostenska Banka
v Praze.

FILIE: w Krakowie, Lwowie, Wiedniu, Bernie, Czeskich Budziejowicach, Frydku-Mistku, Hradcu-Królewskim, Iglawie, Karlsbadzie, Klatowach, Libercu, Melniku, Mor. Ostrawie, Olomuńcu, Pardubicach, Pilźnie, Pisku, Prościejowie, Taborze, Tryeście i ekspozytura w Grado.

== Rok założenia 1868. ==

Wpłacony kapitał akcyjny
Kor. 80,000.000.—

Fundusze rezerwowe i ubezpieczające
około Kor. 22,000.000.—

Stan wkładek na książeczki wkładkowe z końcem maja 1912 r.

Kor. 122,529.169.31

Filia w Krakowie, Rynek gł. 17. przyjmuje wkładki na książeczki i na rachunek bieżący, wypłaca dziennie bez wypowiedzenia do K. 5000., większe kwoty za zezwoleniem Dyrekcyi w godzinach przedpołudniowych.

Filia kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, udziela na nie zaliczek, wydaje przekazy na wszystkie znaczniejsze miejscowości kraju i zagranicy oraz na Amerykę.

Gotuj na zapas.
Weck'a klosze szklane do konserwowania i aparaty do trzymania potraw w świeżości powodują reformę każdej kuchni.
Wielu oszczędzi w każdym kierunku. Zdrowe pożywienie, niezalżnie od pół roku, kilka milionów w użyciu.
Należy uważać na nazwisko „WECK“!
Dokładne prospekty darmo przez J. Weck'a Sp. z ogr. por. Gł. skład wysyłkowy
KAROL MÜLLER, Mor. Schönberg Nr. 160
Składy prawie we wszystkich miastach.

WIELE OSZCZĘDZA SIĘ
przy używaniu moich maszynek do strzyżenia brody i włosów, które sporządzone z 1-a stali solingerowskiej, doskonale niklowane są nadzwyczajnie praktyczne. Nr. 9150. 1-a gatunek z 2-ma wysuwającymi się grzebieniami, strzyże przez podwójne zęby, wysokość strzyżenia bez grzebienia 3 mm., z cienk. wysuwającym się grzebieniem 7 mm., z grubym grzebieniem 10 mm., szerokość powierzchni strzyżenia (19 zębów) 4 1/2 cm., za sztukę wraz z rezerw. sprężyną i sposobem użycia, tak że nawet zupełny laik zaraz strzyż może K 5.—. Nr. 9154. Dobra maszynka do strzyżenia z otwartą spręż., komplet K 480. Nr. 9155. Maszynki do strzyżenia brody bez grzebieni do wysuwania, 1 mm. wysokości strzyżenia, komplet K 150. Maszyny należy ciągle dobrze naoliwiać.
Bez ryzyka! Zamiana dozwolona lub zwrot pieniędzy!
Wysyłka za zaliczką przez c. k. nadw. dostawcę
Hanns Konrad Dom wysyłkowy w Brnx Nr. 2933 (Czechy)
Katalog główny z 4000 odbitek wysyłam na żądanie każdemu darmo i oplatnie.

Zawiadamiam
P. T. Publiczność, że dnia 20 stycznia 1912 otwarty został
HOTEL MONOPOL
wraz z Kawiarnią i Restauracją
w Krakowie, przy ul. św. Gertrudy 6, tel. 405
dawniej (Hotel Kleina).
Hotel położony jest tuż naprzeciw plant obok głównej poczty, niedaleko przystanku kolei elektr. Pokoje świeżo odrestaurowane i na nowo z najwyższym komfortem urządzone.
Światło elektryczne. Ceny przystępne.
Z wysokiem poważaniem
Zygmunt Billet.

Defekt automobilowy jest małym złem
w porównaniu do przypadłości, jakich się można nabawić przez zaniebienie, zwłaszcza w czasie jazdy samochodem. Dlatego należy zawsze zabierać ze sobą pudełko Faya prawdziwych Sodeńskich mineralnych pastylek ilekroć się ma zamiar urządzić przejażdżki automobilem. Pastylki owe czynią błonę słuzową bardzo podatną, uchylają wszelkie afektacje i chronią ją przed niezmiernem niebezpieczeństwem jakie spowodować może kurz. Faya prawdziwe Sodeńskie mineralne pastylki dostać można pudełko po K 1.25 w ka dej aptece, drogueryi itp.

Magazyn bielizny męskiej i damskiej oraz wielki wybór towarów trykotowych

F. BAŁABUSZYŃSKI
w Krakowie, ulica Szewska L. 10

Skład płócien — szyrtyngów i bielizny stołowej — wyprawy ślubne — płótna krajowe.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI

J. JARSKIEGO Kraków, Szpitalna 32
(Hotel Pollera)

„SZATNIA“ spółka z ogr. odpow.
w Krakowie, ul. Sławkowska 14

== Na sezon ==
wiosenny i letni

obficie zaopatrzonego skład ubrań męskich.
Wszelkie zamówienia wykonuje się według ostatniej mody szybko i wytwornie.
Specjalność: Ubrania sportowe!
Ceny nader niskie!

Ustalona sława

rzającego muzykę i śpiew czysto i naturalnie, nie powinien się więc nikt dawać zwodzić szumnym reklamom, którymi konkurencja zachwala swoje towary, lecz zaglądnąć do jedyne go składu oryginalnych Gramofonów aniołkowych

we Lwowie

ul. Sykstuska L. 2

Telefon 1560.

Józefa Wekslera

w Krakowie

ul. Floryańska L. 25

i ul. Grodzka L. 71

Telefon 1241.

Cenniki na żądanie wysła się darmo i oplatnie.

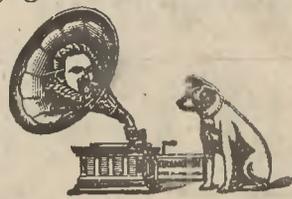
jest, że Gramofon z marką „aniołek piszący“ jest synonimem aparatu, odtwa-

by się przekonać, że wyroby gramofonów aniołkowych są szczytem techniki na punkcie udoskonalenia i żaden inny wyrób nie wytrzymuje porównania z temiż.

— Największy wybór płyt pierwszorzędných artystów otrzyma się tylko na płycie aniołowej. — Demonstracya bez przymusu kupna. — Ulga w spłatach ratalnych. — Gramofon koncertowy z 5 płytami t. j. 10 zdjęć kosztuje Kor. 50.—

Wszelkie płyty prócz aniołkowych i sonofon kosztują po Kor. 2.—

Dla małych dzieci jedynie praktyczne lalki skórzane z blaszanymi głowami. Cenniki na żądanie darmo.

Stale na składzie ze zwykłymi i włosowymi fryzurami od K 3 do K 30.

Gorset

jest pierwszą myślą każdej z pań przy sporządzeniu nowej toalety.

Pierwszorządny specjalny Dom gorsetów w Monarchill

HERMAN PIESEN

c. k. nadw. dostawca.

Kraków, Grodzka L. 4

Telefon 1534.

FILIE:

Wiedeń, Lwów i Mor. Ostrawa

dostarcza najnowszych modeli gorsetów

do salonu, podróży i sportu.

Wyszedł już nowy luksusowy katalog, który zawiera wielką ilość modeli gorsetów na zbliżający się sezon. Wysyłka tegoż następuje darmo i oplatnie

Księgarnia Polska i skład nut

Kraków, ul. Floryańska 35 stacja kolei elektrycznej poleca **Nuty**, libretta i wyciągi fortepianowe do najnowszych oper i operetek. **Nowe edycje nut** od 40 h począwszy, na fortepian lub skrzypce. **Przewodniki** po wszystkich miastach i krajach od 60 hal. począwszy. **Kartki artystyczne i wido-kówki.** 1

Sanatorium i zakład wodoleczniczy

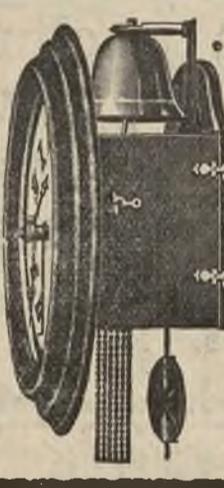
Spec. chorób nerwowych Dra Kupczyka

Kraków, ul. Szujskiego 11.

500 Koron!!

zapłacę temu, komu moja maść „Ria“ niszczytelka korzeni w trzech dniach bez bólu nie usunie nagmiotków, skóry zrogowacialej i kurza-wek. Cena 1 słoika razem z pisemn. gwarancją K 1—

Kemény, Kaschau I. Fach postz. 12/59, Węgry.

Budzik z głosem dzwonów wieżowych

najlepszej jakości, 30 godzin idący, bijący godzinny i półgodzinny z budzikiem z donośnymi dzwonkami, w pięknie politurowanej okrągłej ramie o średnicy 30 cm. z tarczą za szkłem i trzema pozłacanymi wagami. Trzyletnia gwarancja na piśmie.

Tylko Kor. 6.60 Tylko z tarczą świecąca w nocy tylko K 7.20 Bez ryzyka!

Zamiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. Wysyłka za pobraniem lub za poprzedniem nadesłan. należytości przez

HANSA KONRADA c. i k. nadwornego dostawcy

w Brux Nr. 2910 (Czechy).

Główny katalog z 4000 rycinami wysyła się każdemu na żądanie darmo i oplatnie

1 kg. szarego dartego K 2.—, lepszego K 2.40, półbiałego I-a 2.80, białego K 4.—, I-a mięk. jak puch K 6.—, najlepszego I-a K 7.—, 8.— i 9.60. **Puch szary** K 6.— i 7.—, biały I-a K 10.—. **Puch** z piersi K 12.— od 5 kg. począwszy franko.

GOTOWA POSCIEL

z gęstego, czerwonego, niebiesk. lub białego poszwu, 1 **pierzyna** około 180 cm. gług. 120 cm. szer. wraz z 2 poduszkami, każda około 80 cm. dług. 60 cm. szer. dostatecznie napełniona, nowem szarem, puszystem i trwałem pierzem K 16.—, półpuchem K 20.—, puchem K 24.—. **Pojedyncze pierzyny** K 10.—, 12.—, 14.— i 16.—. **Pojedyncze poduszki** K 3.—, 3.50 i 4.—. **Pierzyny wielk.** 200x140 cm. K 13.—, 15.—, 18.— i 20.—. **Poduszki wielk.** 90x70 cm. K 4.50, 5.—, 5.50. **Prześcieradła** z najl. płótna gradowego wielk. 180x116 cm. K 13.— i 15.— przesyła za pobraniem lub za poprzedniem nadesłaniem gotówki.

Max Berger, Deschenitz Nr. 406 a, Böhmerwald. Bez ryzyka, ponieważ wymiana dozwolona, lub zwrot pieniędzy Bogato ilustr. cenniki wszelkiej pościeli darmo.

Czystej rasy, najpiękniejsze, najtańsze **PSY** cd najmniejszych karzółków do największych olbrzymów dostarcza światowej sławy **Haffnera hodowla psów w rszowice - Praga** Ilustrowany cennik psów 9 hal. markami.

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA

SUKIEN MĘSKICH

Materyały i krój angielski.

Leona Grabowskiego

właściciel firmy:

Gabryel Grabowski

w Krakowie, ulica Szpitalna L. 36.

Telefon Nr. 561.

Wykończenie artystyczne.

Sandały

dziecięce, damskie i męskie.

Hamaki, Leżaki, Worki dla turystów, Lawn tennis, Piłki nożne, Balony gumowe w wielkim wyborze

polecają

Sporn i Sp. Kraków

Floryańska 14
Nr. telefonu 2246